

Dzięk

10 stron
cena 10 gr

Pomocza

DRAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMINSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — —REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70
(kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.Uroczysty akt zjednoczenia Polonii gdańskiej
został dokonanyPodpisanie deklaracji konsolidacyjnej przez wszystkie organizacje polskie
w Wolnym Mieście

Wielkiej doniosłości i znaczenia dla społeczeństwa polskiego na Ziemi Gdańskiej akt odbył się ostatniej niedzieli w południe w pięknie udekorowanej sali gmachu podrekrucyjnym PKP w Gdańsku, gdzie zebrał się przedstawiciele Gminy Polskiej, Związku Polaków i wszystkich organizacji i towarzystw polskich celem podpisania deklaracji konsolidacyjnej. Ze wzruszeniem oczekiwali wszyscy zebrani momentu podpisania tego dokumentu, stwierdzającego jednolitą wolę zgodnej współpracy dla dobra społeczeństwa

polskiego w Wolnym Mieście.

Na uroczyste zebranie przybył Komisarz Generalny RP. w Gdańsku p. min. Marian Chodacki w towarzystwie wydelegowanego specjalnie na tę uroczystą chwilę z Warszawy radcy Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Lechowskiego, oraz radców pp. Perkowski i Zalewski. Przybycie p. min. Chodackiego powitała orkiestra Związku Polaków odegranym hymnu narodowego.

Na wstępie p. poseł Budzyński wygłosił następujące przemówienie:

Przemówienie posła Budzyńskiego

Imieniem połączonych zarządów Gminy Polskiej i Związku Polaków witam Pana, Panie Ministrze, witam delegata Min. Spraw Zagr. p. radcę Lechowskiego, jak również licznie zebranych tu przedstawicieli organizacji i gości.

Gdy z końcem grudnia składałem odchodzącemu stąd p. min. Papeemu zapewnienia że dołożę wszelkich starań, by doprowadzić wreszcie do jednej połączonej organizacji politycznej w Wolnym Mieście Gdańsku, by stworzyć jednolity front polski, nie wiedziałem, jak długo jeszcze oczekiwać trzeba będzie na ten niewątpliwie ważny fakt.

Trzy miesiące pracy i wysiłków dały wreszcie rezultat pozytywny. Obie strony wykazały jak najdalej idącą dobrą wolę i chęć połączenia się. Cały szereg trudności natury formalnej wymagał jednak ich przezwyciężenia.

Trudności przewyżczyliśmy. Mogę z radością stwierdzić że doszliśmy do pozytywnego wyniku. Dokonałiśmy wielkiej pracy. W pracy tej doznawaliśmy jak najdalej idącej pomocy Komisarzatu Generalnego. Za pomoc tę niniejszym składam na ręce Pana Ministra jak najserdeczniejsze podziękowania.

Dziś z pozytywnym wynikiem stajemy wobec Was Panowie. Do Was zwracamy się o potwierdzenie, że zrobiliśmy dobrze. Że stanowisko nasze uznajecie i się z nim solidaryzujecie. Dając aprobatę swoją obiecujecie nam Panowie imieniem swoich organizacji współpracę, współpracę istotną i żywą, tak, jak ją wymaga dzisiejsza sytuacja na terenie Wolnego Miasta Gdańska.

Mając współpracę Waszą zapewnioną, będziemy śmiało mogli pójść naprzód, przezwyciężać trudności, jakie będą piętrzyły się przed nami, i stworzyć organizację tak mocną i zwartą, jak zwały się front nam przeciwny.

Sytuacja na terenie Gdańska jest tak poważna, że musimy skupić wszystkie siły nasze, jakie mamy do dyspozycji, by jej sprostać.

Dlatego nie jest do pomyślenia, by ktokolwiek mógł się wylamać ze stworzonego wspólnie jednolitego frontu, lub nawet stać na uboczu. Wszystkich wzywamy bez wyjątku do współpracy.

Nasza deklaracja konsolidacyjna zostanie niebawem odczytana przez wiceprezesa Gminy Polskiej p. posła Lendziona. Proszę Panów byćście na niej złożyli podpisy imieniem swoich organizacji.

Następnie p. poseł Lendzion odczytał następującą deklarację:

TEKST DEKLARACJI

„W rocznicę pamiętnej Konstytucji 3 maja — my, przedstawiciele Organizacji i Towarzystw polskich Ziemi Gdańskiej, wzorem Ojców naszych, w poczuciu odpowiedzialności przed Narodem Polskim i przyszłymi po-

koleniami, oświadczamy uroczystie, że zapominamy o wszystkim, co nas dotychczas dzieliło, podajemy sobie bratnią dłoń do zgo dy, zespalamy się w jednym obozie polskim.

Witamy z radością połączenie Gminy Polskiej i Związku Polaków. Tak połączone —

Minister Chodacki o znaczeniu konsolidacji

Gdy akt ten został spełniony, głos zabrał przedstawiciel Rządu Rzplitej p. minister Chodacki, dając na wstępie wyraz radości z powodu dokonanego dzieła zjednoczenia społeczeństwa polskiego w Wolnym Mieście. P. minister oświadczył, że jest to najpiękniejszy prezent, jakim można go było w Gdańsku obdarzyć. Mówca stwierdza dalej doniosłość faktu konsolidacji dla życia Polonii gdańskiej i spełniając miły dla siebie obowiązek, składa serdeczne podziękowania w imieniu Rządu Polskiego tym wszyst-

uznajemy za nacelną polską organizację Ziemi Gdańskiej. Pod jej przewodnictwem będziemy ze wszystkich sił walczyć o świętą naszą sprawę.

Tak nam dopomóż Bóg!

Gdańsk, dnia 3 maja 1937 r."

Huczne oklaski zebranych po odczytaniu powyższej deklaracji świadczyły najlepiej, jak dalece trafiła ona do sumień i serc wszystkich obecnych.

Z kolei nastąpił uroczysty moment podpisania deklaracji, którego dokonali przedstawiciele przeszło sześćdziesięciu Organizacji i towarzystw polskich na Ziemi Gdańskiej z przedstawicielami Gminy Polskiej i Związku Polaków na czele.

Polska przełazi linie lotniczą z Palestyny do Helsinek

Nastąpiła uroczysta inauguracja linii lotniczej Warszawa — Helsinki, dzięki której komunikacja z Palestyną przez Warszawę do Helsinek skraca drogę z krajów bałtyckich na bliski wschód do 2 dni. Widzimy w fotomontażu: na dole dwa polskie samoloty, które przyleciały do Helsinek z członkami delegacji polskiej typu „Douglas” i „Lockheed-Electra”. U góry na prawo fiński minister Komunikacji symbolicznym przecięciem wstęgi inauguruje linię lotniczą Helsinki-Warszawa, z prawej strony widoczny przewodniczący delegacji polskiej wicemin. Komunikacji inż. Bobkowski. U góry na lewo tabliczka zawieszona uroczystie na samolocie w Helsinkach z oznaczeniem trasy lotu między Lyddą (Palestyna) a Helsinkami.

Ślub b. króla Edwarda

odbędzie się już w tym tygodniu

Paryż, 2. 5. (PAT). „Paris Midi” donosi z Wiednia, że księżę Windsor opuścił dziś wieczór Saint Wolfgang, udając się do Francji. Do Paryża przybędzie on w poniedziałek po południu, gdzie zatrzyma się kilka godzin, po czym wyjedzie samochodem do zamku

De Candé. Małżeństwo ks. Windsor z Wallis Warfield, była panią Simpson, odbędzie się — jak zapewniają — w początkach przyszłego tygodnia, najpóźniej w czwartek. Świadkami ślubu będą właściciele zamku De Candé pp. Bedoux.

kim którzy do dzieła zjednoczenia się przyczynili, w szczególności zaś głównym jego orędownikom, pp. posłom Budzyńskiemu i Lendzionowi.

P. minister mówił dalej o znaczeniu konsolidacji w narodzie wskazując na to, że zwartość i jednolitość jest największą jego siłą. To też akt konsolidacji społeczeństwa polskiego w Gdańsku ma wartość olbrzymią, zapewniając mu w przyszłości zgodną pracę dla jednego wspólnego celu — dla dobra polski.

Trzeba jednak pamiętać, że przez podpisanie deklaracji zaciągnięte zostało zobowiązanie, które musi być wypełnione, że konsolidacja musi być szeroko wprowadzona w czyn że musi zespolic wszystkie siły i wydobyc energię dla realizacji szczytnych wskazań, pozostawionych nam w spuściznie przez naszych przodków. Życzeniem, abyśmy wspólnym frontem kroczyli naprzód zakończył p. minister Chodacki swe piękne przemówienie, przyjęte przez obecnych gorącymi oklaskami.

Przemówienie ks. Komorowskiego

Z kolei zabrał głos ks. prob. Komorowski, który porównał akt konsolidacji Polonii gdańskiej z uchwaleniem wiekopomnej Konstytucji 3 maja, gdyż jak całemu narodowi wówczas, tak i dzisiaj grozi Polonii gdańskiej wielkie niebezpieczeństwo. Utrzymanie i bronienie polskości zjednoczonymi siłami na Ziemi Gdańskiej, to najszybciej, szcze zadanie wszystkich Polaków dobrej woli, a prywatnie, niezgoda i pesymizm nie powinny mieć do nich dostępu. Łączyć powinna wszystkich chęć służenia dobrej sprawie w myśl hasła — w jedności siła, a wówczas nikt nie zdoła nas pokonać. Optymizm jak pięknie świecące słońce wiosenne powinien wszystkim przyświecać w nowej erze polskiego życia w Gdańsku. W dniu rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja u stóp ołtarza świątyni Pańskiej wybiagać powinniśmy błogostawieństwo Królowej Korony Polskiej dla owocnej naszej pracy i spełniania naszych obowiązków dla dobra Ojczyzny i społeczeństwa.

Przemówienie swoje zakończył czcigodny kapłan apelem, aby wszyscy wykazali dobre chęci, serdeczną miłość i zgodę.

Słowa ks. Komorowskiego wywarły na zebranych wielkie wrażenie to też i jemu podziękowano gorącymi oklaskami.

Na zakończenie uroczystego posiedzenia p. poseł Budzyński zaznaczył, że akt podpisania deklaracji konsolidacyjnej na zawsze pozostanie w pamięci uczestników, oraz złożył raz jeszcze serdeczne podziękowania wszystkim przybyłym z p. min. Chodackim na czele po czym odpiewano wspólnie „Boże coś Polskę”, a orkiestra Związku Polaków odegrała hymn państwowy.

Dokoła koronacji angielskiego władcy

Bufet z przekąskami i trunkami w kaplicy katedry

Uroczystości koronacyjne, odbywające się według protokołu, który powstawał w ciągu wieków, są bardzo długotrwałe i męczące, przede wszystkim dla świty królewskiej i dla dam dworu. Znaczna część uczestników uroczystości, dopuszczonych do katedry westminsterskiej, będzie tam pozostawała od godz. 9 rano do 3 po poł.

Podczas ostatniej koronacji, która odbyła się w r. 1911, księżniczki i żony lordów, które nie zaopatrzyły się w jedzenie, były zupełnie wyczerpane pod koniec uroczystości. To też obecnie w szatach, przygotowanych na koronację, znajdują się małe kieszonki, w których można będzie umieścić woreczki lub pudełeczka z jedzeniem lub słodyczami, co ułatwi uczestnikom uroczystości podtrzymanie wyczerpanych sił i wytrwanie do końca. Zapasy żywności, ukryte w fałdach ciężkich płaszczy i tradycyjnych szat, są spożywane bardzo dyskretnie poza wachlarzami, którymi damy dworu i żony parów zastaniają swe twarze.

Biografka królowej Elżbiety, Edith Sitwell, kilkakrotnie wspomina o zmęczeniu królowej i jej dam dworu. Lord Melbourne, który wszedł do kaplicy, znajdującej się bezpośrednio poza głównym ołtarzem, gdzie damy dworu pomagały królowej zmienić okrycia, zgodnie z wymaganiami ceremoniału, spostrzegł stół pokryty sandwiczami (kanapkami), zastawiony butelkami wina itd.

„Lord Melbourne — píše pani Sitwell — wypił szklanek wina, bo był bardzo zmęczony”.

Stroje żon książąt krwi będą przypominały suknie królowej. Żony ks. Gloucester i ks. Kentu będą ubrane również w szaty z purpurowego królewskiego aksamitu, takiego samego koloru, jak i szaty królowej. W rysunku będą jedna przypominały raczej szaty żon parów Anglii. Tren będzie jednak krótszy, bo nie może przewyższać

dwóch łokci. Płaszcze będą również obszyte gronostajem.

Suknie dam dworu zostały jednakże już zlekka zmodernizowane. Nie są one tak obfite, jak podczas poprzednich koronacji. Pod płaszczami będą widoczne suknie wieczorowe z ciężkiej białej krepki satynowej albo z kremowego jedwabiu. Na suknie te będą włożone czerwone aksamitne tuniki.

Nakrycia głowy ze względu na udział w

koronacji królowej będą również, zgodnie z tradycją, składały się z beretów, na których będą osadzone korony. Wygląd ich będzie bardzo różny, zależnie od tego, czy będą one spoczywały na głowie księżnej, markizy, wicehrabiny, lub baronowej. Po raz pierwszy podobny strój głowy stał się obowiązujący na uroczystościach koronacyjnych w Anglii za panowania Karola II. w roku 1660.

Centnar jedwabiu, złota i gronostajów

w koronacyjnym stroju królowej Anglii

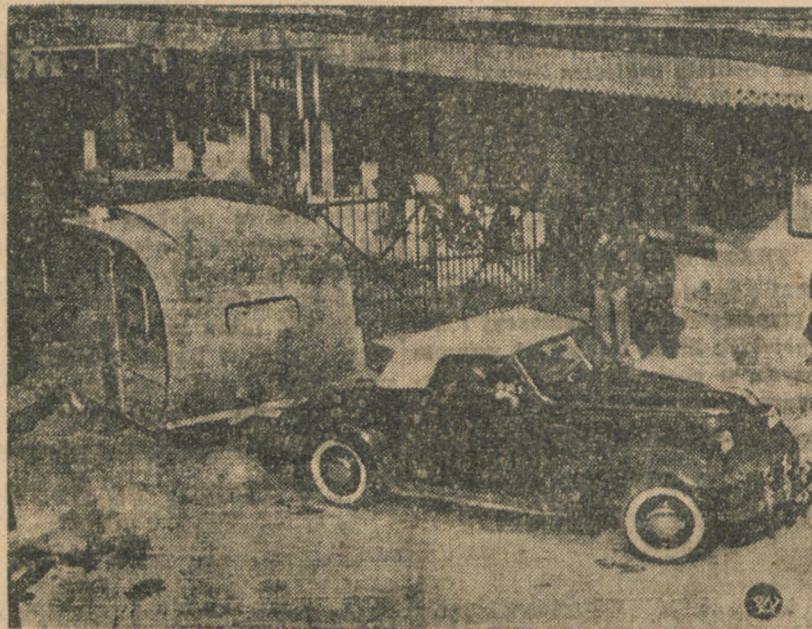
Wobec zbliżającej się koronacji, wielkie zainteresowanie wzbudza nie tylko sama uroczystość, ale i stroje, w jakich wystąpią wszyscy jej uczestnicy, a przede wszystkim dwie najważniejsze osoby: król i królowa.

Od ostatniej koronacji minęło już 26 lat. Tradycji stanie się jednak zadość i strój królowej tylko nieznacznie będzie się różnił od szat, w jakich występowała podczas uroczystości koronacyjnych w r. 1911 królowa Maria. Różnica będzie polegała przede wszystkim na tym, że szaty królowej Elżbiety będą, po raz pierwszy całkowicie wy-

komane z surowców i materiałów, wyprodukowanych w Anglii. Jedwab, z którego jest zrobiona suknia królowej, pochodzi z farmy jedwabniczej w hrabstwie Kent, znajdującej się w Ilingston Castle, jest najwyższego gatunku, specjalnie starannie dobrany, przedza jest wyjątkowej piękności.

Tradycyjna szata koronacyjna królowej Anglii posiada wspaniały tren, długości 4 łokci i jest cała purpurowa. Płaszcz z trenem okrywa szatę ze szkarłatnego aksamitu. Zarówno płaszcz, jak i szata królowej, jest podbita najpiękniejszymi gronostajami

Amerikanin przywiózł dom do Anglii

Znany milioner amerykański Cornelius Vanderbilt, który jako sprawozdawca kilku pism amerykańskich przybył do Anglii na uroczystości koronacyjne a po tym na ślub ks. Windsoru, podróżuje w oryginalny sposób, wioząc za swym samochodem luksusowo urządzonego domek na kółkach, w którym mieszka. Dom ten posiada nawet łazienkę.

Herbaty Hożakowskiego — rozkosz znawców!

Tragiczna śmierć żeglarska w Grudziądzu

Wczoraj w godzinach popołudniowych wypłynęło na Wisłę na żaglówce czterech wioślarzy tutejszego klubu wioślarskiego. W pewnej chwili, kiedy żaglówka znajdowała się na środku Wisły, podmuch wiatru wyrzucił łódź, przy czym wszyscy pasażerowie żaglówki wpadli do wody, trzech z nich udało się uratować, natomiast 26-letni Zenon Rogalski, urzędnik Sądu Okręgowego w Grudziądzu utonął. W zamieszaniu w chwili katastrofy ratując siebie, wioślarze zapomnieli o żaglówce, którą fale poniosły w kierunku Tczewa. Pomimo poszukiwań zwłok tragicznie zmarłego nie udało się wyłowić jak również nie odnaleziono łodzi.

Pasażer wypadł z samolotu

Londyn, 3. 5. (PAT). Z samolotu lecącego na wysokości 600 mtr. wypadł aptekarz z Dalston w hrabstwie Essex, ponosząc śmierć na miejscu. Pilot spostrzegł zniknięcie pasażera dopiero po wylądowaniu.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY

Najcieplej w Toruniu

W dniu 3 maja pogoda w Polsce kształtowała się pod wpływem obszaru wysokiego ciśnienia, którego środek ogarniał państwa bałtyckie. Po południowej stronie tego ośrodka napływały ze wschodu nad Polskę suche masy powietrza skontynentalizowanego, wskutek czego w całym kraju panowała pogoda słoneczna i ciepła. Temperaturę o godz. 14-ej notowano: 15 w Gdyni, 18 w Wilnie i Zakopanem, 18 w Suwałkach, 19 w Grodnie, Pińsku, Lwowie, Tarnopolu i Krakowie, 20 w Katowicach, Łucku i Brześciu n. Bugiem, 21 w Warszawie, Kielcach i Lublinie, 22 w Toruniu, Poznaniu i Łodzi, a 23 w Kaliszu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 4 b. m.: Pogoda słoneczna i ciepła przy słabych wiatrach z kierunków wschodnich. W dzielnicach południowych skłonność do burz.

Tragedia powstańców zamkniętych w klasztorze

Andujar, 3. 5. (PAT). Korespondent Havasa podaje, iż oddziały rządowe, które zajęły klasztor w Caseba otoczyły opieką znajdujących się tam powstańców. Kapitan Cortes, dowódca powstańców, raniony kulą karabinową w czasie wkraczania oddziałów rządowych został oddany natychmiast pod opiekę lekarzy, przybyłych z Andujaru. Szczególnie troskliwie zaopiekowano się kobietami i dziećmi. Jeńcy i rodziny ich skierowani zostali do Andujaru, skąd wysłani zostaną do Walencji. W czasie ostatecznego ataku na kaplicę Najświętszej Marii Panny de la Caseba, zabitych zostało około 20 powstańców, 40 zaś zginęło w poprzednich atakach. Uciekło w czasie ostatecznego ataku również około 20, a kilku przeszło na stronę wojsk rządowych. Obłężeni żyli od 9 miesięcy w opłakanych warunkach. Znalaziono pewną ilość żywności, co dowodzi, że przyczyną poddańca się był nie tylko głód. W okresie obłężenia urodziło się 22 dzieci. Żołnierze oddziałów rządowych nie znaleźli dotychczas słynnego

posągu Matki Boskiej de la Cabesa, który powstańcy zapewne schowali. Kaplica, w której znajdowała się statua bardzo ucierpiała, gdyż samoloty powstańcze zrzuciły na nią przez omyłkę dwie

ogromne torpedy. Wśród znalezionych dokumentów znajdowała się depesza gen. Queipo de Liano, obiecująca wysłanie kolumny wojsk powstańczych dla uwolnienia obłężonych.

Protest przeciw ewakuacji

Londyn, 3. 5. (PAT). Dzienniki donoszą, iż rząd powstańczy zaprotestował w ambasadzie brytyjskiej w Hendaye przeciwko decyzji rządu Wielkiej Brytanii przyjęcia z pomocą w e-

wakuacji kobiet i dzieci z Bilbao. Jak podaje Reuter, protest ten przeciwko akcji wybitnie humanitarnej wywołał niemiłe zdziwienie w Foreign Office.

O. R. P. „Wilia“ z 60 azylantami hiszpańskimi w Gdyni

Wczoraj, w poniedziałek zawinął do Gdyni ORP. „Wilia“, przywoząc na pokładzie 60 obywateli hiszpańskich, którzy znaleźli swego czasu schronienie w poselstwie polskim w Madrycie. ORP. „Wilia“ odplynął z Walencji 29 kwietnia po zabranii na pokład wymienionych osób. Ewakuacja azylantów hisz-

pańskich została dokonana stosownie do wytycznych, ustalonych na ostatniej sesji Ligi Narodów. Władze hiszpańskie w Walencji, udzielając pozwolenia na ewakuację postawiły za warunek, aby azylantki przewiezieni zostali do Polski.

Trzeci Maj w stolicy

Warszawa 3. 5. (PAT). Dzisiaj w dniu święta narodowego 3 maja stolica przybrała odświętny wygląd. Na gmachach publicznych i na domach wywieszono flagi o barwach państwowych. Balkony i witryny sklepów przybrano dywanami i zielenią, na tle których widniały portrety Prezydenta R. P., Marszałka Józefa Piłsudskiego i Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza.

W godzinach rannych w świątyniach wszystkich wyznań zostały odprawione uroczyste nabożeństwa.

O godz. 10 rano w katedrze św. Jana zostało odprawione uroczyste nabożeństwo, które celebrował w asyście duchowieństwa ks. arcybiskup Gall.

Na nabożeństwo przybył Pan Prezydent RP, członkowie rządu z p. premierem gen. Sławoj Składkowskim, marszałek Senatu Prystor.

Kulminacyjnym punktem uroczystości, była rewia wojska, policji i oddziałów p.w. na placu Józefa Piłsudskiego.

Obok pomnika ks. Józefa Poniatowskiego wybudowano specjalne trybuny dla członków Rządu, przedstawicieli Senatu i Sejmu, korpusu dyplomatycznego, samorządu, delegacji, organizacji społecznych oraz dla publiczności.

Na placu rewii ustawiono liczne maszty, przybrane stylizowanymi orłami. Oddziały wojskowe, zdążające na plac Józefa Piłsudskiego witane były serdecznie przez tłumy publiczności, zgromadzone na chodnikach.

Oddziały ustawiły się w kilku rzutach frontem do grobu Nieznanego Żołnierza.

Na chodniku przed Sztabem Głównym ustawiły się poczty sztandarowe, stowarzyszeń związków i cechów. Trybuny zajęła tłumnie publiczność, wśród której zwracała uwagę wycieczka nauczycieli oraz młodzieży szkolnej z Bułgarii. O godz. 10.30 przeglądu oddziałów dokonał dowódca OK gen. Trojański. Po skończonym nabożeństwie poczę

li przybywać na plac Józefa Piłsudskiego członkowie Rządu. O godz. 11 przybył na plac rewii p. minister spraw wojskowych gen. T. Kasprzycki — reprezentujący p. Marszałka Śmigłego Rydza. Po dokonaniu przy dźwiękach hymnu narodowego przeglądu oddziałów p. minister gen. Kasprzycki udał się na prawe skrzydło pierwszego rzutu oddziałów, oczekując na przybycie P. Prezydenta Rzplitej.

O godz. 11,15 witany hymnem narodo-

wym, przybył P. Prezydent Rzplitej w otoczeniu swity.

Rozpoczęła się defilada. Jako pierwsze maszerowały oddziały szkół podchorążych, dalej batalion stołeczny pułku piechoty garnizonu warszawskiego, artyleria i kawaleria. Po oddziałach wojskowych przedefilowały oddziały policji pieszej i konnej.

Po skończonej rewii P. Prezydent RP, żegnany hymnem narodowym udał się na Zamek.

Znany obraz Jana Styki o aktualnym motywie „Polonia”.

Chemicy u P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 3. 5. (PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dnia 3 bm. na zamku królewskim uczestników pierwszego ogólnopolskiego zjazdu inżynierów chemików R. P.

Po referacie fachowym inż. Włodzimierza Bobrownickiego p. t. „Aktualne zagadnienia produkcji kwasu azotowego”, inż. Błażej Roga zreferował Panu Prezydentowi przebieg dotychczasowych prac zjazdu, po czym p. wicepremier inż. Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie. Po zamknięciu posiedzenia Pan Prezydent R. P. zatrzymał uczestników zjazdu na herbacie.

16 rocznica powstania górnośląskiego.

Katowice 3. 5. (PAT). W niedzielę dn. 2 maja b. r. w późnych godzinach wieczornych na pl. Marszałka Piłsudskiego w Katowicach odbyła się tradycyjna manifestacja powstańcza z okazji 16. rocznicy wybuchu trzeciego powstania górnośląskiego.

O godz. 22.30 na rynku ustawiły się oddziały powstańców i młodzieży powstańczej. Rozpalono ognisko, po czym p. wojewoda dr. Grażyński wygłosił do zebranych dłuższe przemówienie, w którym nawiązując do przemówienia Marszałka Śmigłego Rydza, wygłoszonego w ubiegłym roku z okazji uroczystości 15-lecia powstania, nawoływał do konsolidacji pod hasłem pracy dla Polski.

Po przemówieniu odegrano hymn narodowy, po czym zebrani udali się w pochodzie na plac Wolności, gdzie złożono wieńiec na płytcie śląskiego powstańca. Uroczystość zakończyła się defiladą.

Z Obozu Zjednoczenia Narodowego Powołanie sekcji i oddziałów O. Z. N.

Zgodnie z czasowym regulaminem organizacji miejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego, — jak się dowiaduje „Gazeta Polska” — prezydium okręgów i oddziałów organizacji miejskiej przystąpią w najbliższym czasie do powoływania sekcji i zespołów.

Sekcje mają być pomocniczymi organami pracy prezydiów. Uchwały i wnioski sekcji będą nabierały mocy obowiązującej dopiero w postaci postanowień prezydiów. Ilość i charakter powoływanych do życia sekcji będzie uwarunkowana istotnymi potrzebami. W centrali zostały powołane do życia na-

stępujące sekcje: polityczna, gospodarcza, społeczna, pracy, wolnych zawodów i kulturalno - oświatowa. Na czele poszczególnych sekcji przy oddziałach będzie stał jeden z członków prezydiów okręgu, lub oddziału.

Dla wykonania konkretnych prac prezydiów oddziałów powołuje z pośród członków OZ.N. — zespół. Zespół OZ.N. jest grupą ludzi, wyznających poglądy, zawarte w deklaracji ideowo - politycznej OZ.N., i realizujących wspólnym wysiłkiem cel, dla którego zespół został powołany. Zespół jest więc niejako funkcją sekcji i ma za zadanie

wprowadzenie w czyn planów, opracowanych przez sekcję. Zespół obejmuje nie więcej niż 20-tu członków. Kontrolę prac sekcji i zespołów wykonuje prezydiów oddziału.

Nad grupą zespołów czuwa z ramienia prezydiów wyznaczony członek prezydiów, odpowiedzialny za pracę swojej grupy, jej dyspozycyjność i wartość ideową. Na jego wniosek prezydiów powołuje zespoły pracy realizacyjnej, mianuje i odwołuje kierowników zespołów.

Zjazd okręgowej organizacji wiejskiej w Białymstoku

W dniu 9-tym maja odbędzie się w Białymstoku 1-szy zjazd okręgowej organizacji wiejskiej O. Z. N. na okręg białostocki.

Zjazdowi będzie przewodniczył prezes okręgu białostockiego organizacji wiejskiej O. Z. N. pos. Michał Łazarzski.

Sztafety kolarskie harcerzy z Pomorza

złożyły hołd Panu Prezydentowi R. P.

Związek Harcerstwa Polskiego złożył w dniu 3 maja hołd Wysokiemu Swemu Protektorowi — Panu Prezydentowi R. P.

Z terenów Chorągwi harcerskich w całej Polsce wyruszyły w dniach 1 i 2 maja do Warszawy sztafety kolarskie — 7-ma trasami, z adresami hołdowniczymi od Kół Przyjaciół Harcerzy, drużyn harcerskich i gromad zachowujących.

Z północnych krańców Pomorza — począwszy od Helu przez Puck — Gdynię — Gdańsk — Kartuzy — Kościerzynę — Chojnice — Sępólno — Świecie — Chełmno, Chelmską ciągnęła się pierwsza trasa, która przejechała patrole sztafet do Torunia.

Adresy hołdownicze Chorągwi harcerskiej Wielkopolskiej przyjęła sztafeta naszej Chorągwi w Toruniu i oddała je w Aleksandrowie sztafecie Chorągwi Mazowieckiej, która udała się bezpośrednio do Warszawy.

Uroczyste wręczenie adresów hołdowniczych odbyło się w dniu 3 Maja o godz. 15. na Zamku Królewskim w Warszawie, gdzie w obecności dwóch reprezentacyjnych drużyn harcerskich i delegacji sztafet kolarskich poszczególnych Chorągwi Naczelnik Harcerzy wręczył je Panu Prezydentowi R. P.

Mniej niż zawsze patników z Gdańska na Kalwarii Kaszubskiej

Wczoraj odbył się w Wejherowie według parowiekowej tradycji odpust, na który rok rocznie przybywa kompania z terenu Wolnego Miasta, specjalnie zaś z Oliwy. W roku bieżącym ilość patników była wyjątkowo mała i wynosiła wszystkiego 270 osób.

Kompanię, która przybyła do Wejherowa wczoraj powitała miejscowa procesja. Obchód na Kalwarii wejherowskiej trwał około 5 godzin. Oliwska procesja obeszła w tym czasie wszystkie 25 kaplic, rozłożonych na przestrzeni około 7 km. na wzgórzach około Wejherowa. W godzinach popołudniowych kompania wyruszyła ze sztandarami z powrotem do Oliwy.

26.596 świadectw przemysłowych wykupiono w marcu rb.

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego w marcu rb. wykupiono na terenie całej Polski ogółem 26.596 świadectw przemysłowych, z czego 15.722 świadectw przypada na przedsiębiorstwa handlowe, oraz 10.874 na przedsiębiorstwa przemysłowe. W porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego liczba wykupionych świadectw wykazuje zmniejszenie o 1.075.

Ministerstwo Skarbu czuwa nad oszczędną gospodarką administracji Nie będzie przyjęt nowych pracowników poza etatami

W nowym roku budżetowym, rozpoczętym dnia 11 kwietnia, rząd zamierza w dalszym ciągu prowadzić energiczną akcję utrzymania równowagi budżetowej. Wyrazem tej tendencji jest wydany ostatnio okólnik ministra skarbu, podkreślający konieczność utrzymania w mocy szeregu dotychczasowych zarządzeń, zmierzających do prowadzenia oszczędnej gospodarki, które przyczyniły się w poważnym stopniu do osiągnięcia pierwszej równowagi budżetowej od czasu kryzysu.

W bieżącym roku budżetowym stosowany będzie po raz pierwszy nowy przepis, ograniczający możliwość zwiększenia liczby funkcjonariuszów administracji cywilnej w myśl art. 7 ustawy skarbowej. Przepis ten postanawia, że liczba funkcjonariuszów zatrudnionych w administracji cywilnej nie może w obrębie każdej części, tak w

liczbie ogólnej jak i poszczególnych grupach uposażenia przekraczać ilości etatów osobowych, ustalonych w załączonym do ustawy skarbowej wykazie.

Ostatnio Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że pod pojęciem „funkcjonariuszów” podpadają wszyscy pracownicy, którzy w organach administracji cywilnej spełniają czynności służbowe na podstawie umowy o pracę (pracownicy kontraktowi i ryczałtowi) nominacji prowizorycznej lub stałej.

Natomiast przepis ten nie obejmuje między innymi profesorów, pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich i nauczycieli szkół ogólnokształcących zawodowych i artystycznych pracowników przedsiębiorstw państwowych oraz pracowników dziennie płatnych, zatrudnionych czasowo.

Kredyt siewny dla rolnictwa pomorskiego

Na skutek starań Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego i Pomorskiej Izby Rolniczej, popartych przez p. Wojewodę Pomorskiego, minister Rolnictwa i Reform Rolnych przyznał dalszy ulgowy kredyt, siewny dla rolnictwa pomorskiego w wysokości 150000 złotych, z czego 100.000 zł. przeznaczone zostało jako 3 proc. kredyt dla gospodarstw poszkodowanych przez wymarżnięcie ozimin, zaś 50.000 zł. dla drobnych rolników wyjątkowo poszkodowanych w ubiegłym roku gospodarczym kłeskami

żywiłowymi.

Różnicę w oprocentowaniu kredytu ulgowego pokryje Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

Dotychczas udzielona rolnictwu pomorskiemu pomoc siewna przedstawia się zatem jak następuje:

- 1) kredyt normalny rozproszony przez Państw. Bank Rolny (Oddział w Grudziądzu i Gdyni) wyniósł 970.000 zł.
- 2) kredyt ulgowy 3 proc. wyniósł 450.000 zł.
- 3) kredyt ulgowy dla osadnictwa wy-

niósł 145.000 zł.

4) kredyt bezprocentowy na zakup ziemniaków rakoodpornych 70.000 zł.

5) zasiłek bezzwrotny dla rolników najbardziej potrzebujących 10.000 zł.

Łączna przeto kwota przyznanych kredytów wynosi: 1.635.000 złotych.

Akcja przyznania dla rolnictwa pomorskiego ulg w spłacie bieżących zobowiązań, ulg kolejowych i ulg w spłacie zaległych świadczeń socjalnych jest w toku załatwiania przez zainteresowane ministerstwa.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Pomorskie Igrzyska Sportowe w Toruniu

Wspaniała rewia sportowców pomorskich Otwarcie Igrzysk przez Pana Wojewodę Pomorskiego Władysława Raczkiewicza

W sobotę dnia 1 maja rozpoczęły się w Toruniu wielkie Pomorskie Igrzyska Sportowe, które trwały przez 3 dni. W Igrzyskach tych brało udział 1100 zawodniczek i zawodników z całego Pomorza. Walczono o palmę pierwszeństwa na boisku miejskim, na stadionie wojskowym, w Ogródkach Jordanowskich na strzelnicy i na Poligonie.

Uroczyste otwarcie Igrzysk nastąpiło

Rzut kulą: 1) Krueger Toruń 12,31 m.; 2) Ratajczak Gdynia; 3) Rolewski Toruń.
Skok w dal: 1) Drzycimski Toruń 1,70 m.; 2) Ramlau Toruń 1,65 m.; 3) Nadrajkowski, Inowrocław 1,55 m.
Bieg 800 m.: 1) Pawlak Gdynia 2,09 min.; 2) Zawielak Gdynia (20 m. za zwycięzcą); 3) Gołębiewski Inowrocław.
Rzut dyskiem: 1) Drzycimski Florian Toruń 37,30; 2) Czylok Franciszek Gdynia 34,47; 3) Krueger Franc. Toruń 33,91.
Skok w dal: 1) miejsce Dunecki Toruń

Rzut kulą: 1) Donarska Gertruda, Wąbrzeźno 9,04; 2) Łączna Maria, Szubin 7,705; 3) Ellasówna Maria, Chojnice 7,66.
Skok w dal: Donarska Gertruda, Wąbrzeźno 4,48; 2) Osowska Agnieszka Chojnice 4,21 3) Drozdowska Józefa Rypin 4,05.
Bieg 4 razy 75 m.: 1) Chojnice w składzie: Łuczakówna Halina, Ossowska Agn., Basińska Stefania, Beszterdówna Czesława, czas 45,2; 2) Lubawa 46,2; 3) Świecie 47,4.
Ogólna punktacja: 1) Lubawa; 2) Chojnice; 3) Tuchola.

Wyniki zawodów lekkoatletycznych pań miast:

Bieg 60 m.: 1) Książkiewiczówna Toruń — 8 s.; 2) Staruszkiewiczówna Zofia Grudziądz 8,2; 3) Gawrońska Jadwiga Grudziądz 9,3;
Rzut kulą: 1) Gackowska Klara Grudziądz 10,21; 2) Stawska Maria Toruń 9,23; 3) Lewandowska Elżbieta Toruń 9,00 1/2;
Skok w dal: 1) Książkiewiczówna Toruń 4,80; 2) Wiśniewska Małg. Grudziądz 4,54; 3) Stawska Maria Toruń 4,49.
Bieg 4 razy 75 m.: 1) Toruń: Książkiewiczówna C., Stawska Maria, Lewandowska Elżb., Wiśniewska Leok. czas 41 s.; 2) Grudziądz; 3) Gdynia.
Ogólna punktacja: 1) Toruń 87 p., 2) Grudziądz 83 p., 3) Gdynia 63 pkt.

liński i Kwast czas 48,9; 2) Wyrzyk 49,1; 3) Lubawa 49,1.

Skok w dal: 1) Gierszewski Franciszek, Chojnice 6,11; 2) Beker Jerzy Starogard 6,11; 3) Siewkowski Zdzisław Mogilno 6,03.

Skok wznwyż: 1) Gruszka Alfred Świecie 1,60 (w rozgrywce 1,65); 2) Oszwaldowski Joachim Chojnice 1,60; 3) Sucheński Jan Brodnica 1,60.

Pchnięcie kulą: 1) Kuczma Wład. Chojnice 11,50; 2) Jaworski Ludw. Lipno 10,70; 3) Lanberg Antoni Lubawa 10,58.

Rzut dyskiem: 1) Szulwic Bronisław Chelmo 35,82; 2) Rumler Paweł Świecie 34,36; 3) Muszyński Jul. Wągrowiec 33,31.

Punktacja ogólna po 7 konkurencjach: 1) Chelmo 609 pkt.; 2) Chojnice 598 pkt.; 3) Starogard 551 pkt.

Wyniki zawodów strzeleckich

Przedpoborowi z powiatu: 1) Tuchola 450 pkt.; 2) Żnin 434 pkt.; 3) Tczew 426 pkt.

Przedpoborowi z miasta: 1) Grudziądz 540 pkt.; 2) Toruń 519 pkt.; 3) Włocławek 280.

II grupa B kobiety — powiatu: 1) Szubin 249 pkt.; 2) Świecie 247 p.; 3) Kościerzyna 186 pkt.

Przedpoborowi z miasta: 1) Grudziądz 276 p.; 2) Bydgoszcz 267 p.; 3) Toruń 262 p.

Rezerwiści z powiatu: 1) Starogard 493; 2) Chojnice 435 p.; 3) Lubawa 431 p.

Rezerwiści z miasta: 1) Gdynia 574 p., 2) Toruń 475 p.; 3) Grudziądz 445 p.

Przedstawiciele władz i wojska z p. Wojewodą Władysławem Raczkiewiczem i dowódcą O. K. VIII p. gen. Thommee na czele w chwili uroczystego otwarcia Pomorskich Igrzysk Sportowych

przy pięknej pogodzie wiosennej w myśl programu punktualnie o godz. 10-tej w ogródkach Jordanowskich gdzie rozpoczęły się zawody w siatkówkę żeńską i męską. Uroczystość tę zaszczytli swą obecnością przedstawiciele władz, wojska i społeczeństwa: pp. Wojewoda Władysław Raczkiewicz, dowódca okręgu Korpusu Nr. 8 gen. Thommee, prezydent miasta Raszeja i inni.

Przedstawiciele władz powitał zdając raport p. Wojewodzie kierownik igrzysk p. pplk. Klementowski. W imieniu zawodniczek raport zdała kier. zawodów w siatkówkę p. Kijanówna, w imieniu zawodników p. Żwirzek Władysław i w imieniu wydz. spraw sędziowskich p. Boldt Józef.

Po tym powitaniu przemówił p. Wojewoda Raczkiewicz, wyrażając radość z możliwości uczestniczenia w tak wielkim święcie wychowania fizycznego.

P. Wojewoda zaapelował do zawodniczek i zawodników o wykazanie siły fizycznej w szlachetnej walce na boisku, by przekonać ogół społeczeństwa, że Pomorze przoduje nad innymi dzielnicami w dziedzinie kultury fizycznej.

Bezpośrednio po przemówieniu p. Wojewody — przy dźwiękach fanfar wciągnięto na maszt sztandar narodowy — co oznaczyło oficjalne otwarcie zawodów.

Na zakończenie tej uroczystości zawodnicy i zebrana publiczność wzniosła okrzyk na cześć p. Wojewody. W chwilę później na boisko wybiegły zespoły żeńskie i męskie siatkówki rozpoczynając pierwsze rozgrywki, poczem dostojni goście udali się na strzelnice na Rudak, gdzie p. Wojewoda Raczkiewicz dokonał otwarcia zawodów strzeleckich.

Szczegółowe sprawozdania z przebiegu Pomorskich Igrzysk Sportowych podaliśmy w nadzwyczajnych dodatkach sportowych które ukazywały się bogato ilustrowane w dniu 2 i 3 maja br.

Poniżej podajemy wyniki Igrzysk Sportowych.

Wyniki lekkoatletyczne mężczyzn miast wydziałonych.

Bieg 100 m.: 1) Dunecki Toruń 11,5 sek.; 2) Rietzki Toruń 11,6 sek.; 3) Błażejowski Inowrocław 11,9 sek.

6,43 m.; 2) Kurtz Toruń 6,36; 3) Dubiat Gdynia 6 m.

Sztafeta 4 razy 100: 1) Toruń w składzie Kurtz, Błaszkiwicz, Rietzke i Dunecki w czasie 46,5 sek;

2) Gdynia w składzie: Skwiercz, Radtke, Sitarz i Pawlak 20 m. za Toruniem;

3) Inowrocław w składzie Błażejowski, Kozłowski, Tuszyński i Krajewski 10 mtr. za Gdynią.

Wyniki zawodów lekkoatletycznych pań powiatów:

Bieg 60 m.: 1) Ossowska Agnieszka Chojnice, czas 8,8; 2) Łuczakówna Halina Chojnice czas 9; 3) Switajska Stan., Toruń, 9,1.

Wyniki z zawodów lekkoatletycznych męsk. powiatów:

Bieg 100 m.: 1) Lisiecki Konrad, Żnin — 11,8; 2) Jurek Zdzisław, Nieszawa 11,9; 3) Krupiński Kazimierz, Wąbrzeźno 12.

Bieg 800 m.: 1) Reszczyński Józef, Chojnice 2:07,4; 2) Kreft Franciszek, Starogard 2:07,5; 3) Bieliński Julian Chelmo 2:07,6.

Bieg rozstawnny 4 razy 100 mtr.: 1) Chelmo w składzie: Alvensleben, Schulwic, Bie

Otwarcie igrzysk w Ogródkach Jordanowskich.

Flaga narodowa na maszcie! Przegląd zawodniczek siatkówki przed otwarciem. Na pierwszym planie zawodniczki Torunia (W. K. S. Gryf).

„Pan w cywilu“ (dowódca OK. VIII. gen. Thommee) na linii frontowej.

Klasyfikacja indywidualna 3 najlepszych

Przedpoborowi z powiatu: 1) Graffe Henryk Tuchola 181 pkt.; 2) Mokrzyński Stan., Tczew 174 pkt.; 3) Dudek Czesław Żnin 170 p.

Kobiety z powiatu: 1) Klainiderówna I., Kościerzyna 76 pkt.; 2) Kucharska J., Świecie 76 pkt.; 3) Namysłowska M., Szubin 74 p.

Rezerwiści z powiatu: 1) Czarniecki Jan Żnin 144 pkt., 2) Szczebleski Hugo, Starogard 133 p., 3) Wójtowicz Jan Starogard 117.

Przedpoborowi z miasta: 1) Porebski Wit. Grudziądz 209 pkt., 2) Łuczak Tad., Grudziądz 182 pkt., 3) Billewicz Tad., Toruń 180 pkt.

Kobiety z miasta: 1) Garyantes Wł., Toruń 83 pkt., 2) Holówkówna Pel., Bydgoszcz 78 pkt., 3) Stefaniakówna H., Bydgoszcz 76 p.

Rezerwiści z miasta: 1) Bereźnicki Zyg. Gdynia 130 pkt., 2) Wilczak Józef Toruń 128 pkt., 3) Wojnarski Bron., Toruń 126 pkt.

Wyniki wieloboju wojsk. dla przedpobor. z powiatu:

1) Lubawa 320 pkt., 2) Tczew 306 pkt., 3) Sępólno 302 pkt.

Miasta wydziałone:

1) Grudziądz 333 pkt., 2) Toruń 310 pkt., 3) Bydgoszcz 277 pkt.

Wyniki wieloboju wojsk. dla rezerwistów z powiatu:

1) Sępólno 334 pkt., 2) Tczew 325 pkt., 3) Świecie 306 pkt.

Miasta wydziałone:

1) Bydgoszcz 277 pkt., 2) Grudziądz 263 p., 3) Toruń 254 pkt.

Polak zwycięzcą w Berlinie

Sensacyjny sukces Fiałki w biegu „na przelaj” w Berlinie

Berlin, 2. 5. (PAT). W niedzielę odbył się w Berlinie międzynarodowy bieg przez Berlin (Quer durch Berlin) na dystansie 25 kilometrów. Zawody odbyły się w dwóch konkurencjach: biegu i chodzie. Wzdłuż trasy zebrało się przeszło sto tysięcy widzów. Klasyfikacja: 1) Polak Fiałka przebiegł dystans 25 klm. w czasie 1:26:37,2 biąc

wielkim zainteresowaniem śledzili przebieg walki na trasie.

W biegu wielki sukces odniósł Polak Fiałka z Krakowa, który zajął pierwsze miejsce bijąc wszystkich zawodników zagranicznych i elitę biegaczy niemieckich. Fiałka przebiegł dystans 25 klm. w czasie 1:26:37,2 biąc

prawie o 2 minuty Anglika Sullivana. Pierwszy Niemiec Eugen Bertsch zajął trzecie miejsce.

W chodzie zwyciężył bezapelacyjnie mistrz olimpijski Anglik Arnold Whitlock w czasie 2:02:14 przed Niemcem Bleiweissem.

Uroczyste zakończenie Pomorskich Igrzysk Sportowych

Biegi narodowe w Toruniu zgromadziły 120 zawodników

W dniu 3 maja br. o godz. 10-tej na placu Rewii po uroczystym nabożeństwie polowym, na którym byli obecni pp. wojewoda pomorski Raczkiewicz, dowódca Okręgu Korpusu Nr. VIII. gen. Thommee oraz przed stawiciele władz i społeczeństwa, odbyła się wspaniała defilada wojska i zawodników, którzy brali udział w Pomorskich Igrzyskach Sportowych oraz stowarzyszeń. Po defiladzie p. wojewoda Raczkiewicz przemawiał do zgromadzonych zawodników, składając serdeczne życzenia zwycięzcom, po czym nastąpiło rozdanie dyplomów.

Po rozdaniu dyplomów odbyły się biegi narodowe na przełaj w czterech kategoriach.

O godz. 12-tej wystartowały do biegu na dystansie 1000 metrów kobiety. Po dość ciekawej walce niespodziewanie pierwsze miejsce zdobyła **Hinzówna Janina** z powiatu lubawskiego w czasie 4,26 min. Zawodniczka ta startowała po raz pierwszy w tak poważnej konkurencji i bieg ukończyła w dobrej formie. Hinzówna wyprzedziła Donarską z Wąbrzeźna o jakieś 30 metrów.

Wyniki przedstawiają się następująco:

1. m. Hinzówna — Lubawa — czas 4,26 min.
2. m. Donarska — Wąbrzeźno — czas 4,36 min.
3. m. Stawska — Toruń — 4,42 min.
4. m. Łapińska — Szubin — czas 5 min.
5. m. Lorochońska — Tuchola.
6. m. Gruchotówna — Toruń-Miasto.
7. m. Woźniewska — Tuchola.

BIEG 2 KM DLA JUNIORÓW WYGRYWA ANDRUSZKIEWICZ Z TORUNIA

Bieg na 2 km. dla juniorów odbył się po starcie kobiet. Młodzicy w liczbie 38-miu wybiegli z placu Rewii w kierunku straży pożarnej. Ze strony publiczności największym powodzeniem cieszyły się biegi juniorów i bieg na 5 km. dla członków organizacji w. f. i p. w. gdyż wzdłuż całej trasy biegu zgromadziła się publiczność. Pierwszy wpadł na metę zupełnie nieoczekiwanie młody zawodnik toruńskiego Sokola **Andruszkiewicz** w czasie 5,52,8 min.

Wyniki techniczne:

1. m. Andruszkiewicz Roman, Toruń M. 5,52,8.

Wyniki z Igrzysk Sportowych

- Siatkówka żeńska powiatów:** 1) Chojnice; 2) Tczew; 3) Kościerzyna.
Siatkówka męska powiatów: 1) Nieszawa; 2) Lipno; 3) Lubawa.
Siatkówka żeńska miast wydzielonych: 1) Toruń; 2) Gdynia; 3) Inowrocław.
Siatkówka męska miast wydzielonych: 1) Toruń; 2) Gdynia; 3) Grudziądz.

Wyniki zespołowego biegu kolarskiego na przełaj:

- 1) Brodnica powiat: Marszał Paweł, Kornicki Antoni, Kulaszewski Paweł, Rojewski Konrad; 2) Starogard; 3) Tczew.

Na wyróżnienie zasługuje zespół powiatu brodnickiego, który przez cały czas trasy przestrzeni około 35 km zachowywał się wzorowo.

Z zespołów kolarskich miast I miejsce zajął zespół Włocławka, czas biegu 1 godz. 40 m. i 20 sek. (najlepszy czas biegu kolarskiego) w składzie: Frackiewicz Marian, Kawicki Grudziński Jerzy, Zaborowski Zygm.

Pozostałe drużyny ze względu na różne przewinienia regulaminowe nie zostały sklasyfikowane.

Wyniki rozgrywek piłkarskich

Finał. Toruń — Gdynia 4:3 (4:2).

Składy drużyn: Gdynia: Bojanowski, Kopianicki, Kuciej, Dziwisz, Nagengast, Przyradzki, Didenko, Nowacki, Nowak, Tandecki Sław.

Toruń: Wyczyński, Trenk, Wierchowowski I., Jeziorski, Frączak, Wiśniewski, Kowalski, Ziółkowski, Kamiński, Kosobucki, Ochocki E. Bramki dla Torunia zdobyli: Kowalski 2, Ziółkowski i Kosobucki po jednej. Sędzia p. Stogowski.

Półfinał. Toruń — Inowrocław 6:1 (4:1). Składy drużyn: Inowrocław: Gałęzewski, Puszczykowski, Wiecanowski, Nowacki, Budziszewski, Mlynek, Błaszak Podkowiński I., Podowiński II, Fliciński, Świerki.

Toruń: Wyczyński, Trenk, Wierchowowski I., Jeziorski, Frączak, Wiśniewski, Ochocki I. Ziółkowski, Kowalski, Kamiński, Wierzelewski. Bramki dla Torunia zdobyli: Ziółkowski i Kowalski po dwie, Ochocki i Wierzelewski po jednej. Sędziował p. Stogowski.

Ostateczna klasyfikacja: 1) Toruń — zdobytych bramek — 10; 2) Gdynia; 3) Inowrocław

2. m. Borucki Zygmunt, Chodzież 5,56,9.
3. m. Donarski Alfons, Toruń Pow. 6,03.
4. m. Janowicz Kazimierz, Włocławek.
5. m. Klankiewicz Piotr, Inowrocław.
6. m. Jabłoński Stanisław, Włocławek.
7. m. Rynkowski Bolesław, Toruń Pow.
8. m. Gabrych Witold, Tuchola.
9. m. Jarzewski Henryk, Lubawa.
10. m. Olszewski Zdzisław, Toruń-miasto.

Dla zawodników zrzeszonych w P. Z. L. A.:

1. m. Szymański Stanisław, KS. KPW. Toruń 19,08.
2. m. Andrzejewski Piotr, Wągrówiec, 19,21,2.
3. m. Drogokupiec Arkad., Gopłania — Inowrocław 19,25,8.
4. m. Kaźmierczak Aleksander, KS. K. P. W. Toruń.
5. m. Szyperski Józef, KS. KPW. Toruń.
6. m. Mielczarek, Żnin.

Bieg 5 km. dla członków organizacji wf. i pw. oraz sportowych.

1. m. Wasilewski Czesław, Włocławek 14,28.

2. m. Szupryczyński Franc., Chełmno 14,41.
3. m. Wiśniewski Bernard, Toruń Pow.
4. m. Świtalski Paweł, Toruń-miasto.
5. m. Umiński Albin, Gdynia.
6. m. Przybylski Józef, Wągrówiec.
7. m. Szafryna Augustyn, Chełmno.
8. m. Tracz Czesław, Żnin.
9. m. Kujawka Konrad, Bydgoszcz Pow.
10. m. Lange Marian, Toruń Miasto.

BIEG 5 KM WYGRAŁ FAWORYT WASILEWSKI Z WŁOCŁAWKA

Największym zainteresowaniem cieszył się bieg na 5 km dla członków organizacji, wf i pw. oraz sportowych, gdyż do biegu zgłosiło się 58 zawodników. Zaraz po starcie wysunął się doskonale biegacz włocławski Wasilewski Czesław i prowadzi bieg do końca. Taśmę przerywa jako pierwszy, pozostawiając za sobą drugiego zawodnika o jakieś 150 mtr. Czas jaki uzyskał wskazuje, że trasa wynosiła trochę poniżej 5 km.

Bieg dla zrzeszonych wygrał Szymański z KPW Pomorzania.

20 tysięcy zawodników w biegach narodowych w Polsce

W poniedziałek, z okazji Święta Narodowego odbyły się w całej Polsce narodowe biegi na przełaj o charakterze propagandowym. Według naszych dotychczasowych obliczeń uzyskanych z przeszło 400 miejscowości, w tych biegach startowało około 20 tysięcy zawodników.

Charakterystyczne jest, że liczba startujących kobiet nie przekroczyła 300. Bardzo znaczny procent zawodników stanowili juniorzy. (Pat)

BIEGI NARODOWE NA PRZEŁAJ W WARSZAWIE

W dniu święta narodowego rozegrano

zostały na terenie Warszawy trzy narodowe biegi na przełaj w konkurencji lokalnej.

Najważniejszy bieg na 8 km. wygrał Bodal (AZS) w czasie 23,27 s. Startowało 27 zawodników.

Na 5 km. wygrał poza konkursem Żak (Legia) w konkursie Kowalski (KPW). Startowało 77 zawodników.

W biegu juniorów na 2300 m. Startowało 82 zawodników. Zwyciężył Brona 2 (Warszawianka).

BIEGI NARODOWE W GRUDZIĄDZU.

Grudziądz. (PAT.) Dziś odbył się w Grudziądzu narodowy bieg na przełaj w pięciu grupach. W biegu startowało 250 zawodników. W grupie A. na 5 km. pierwsze miejsce zajął Lewicki (WKS) w czasie 17.11. W grupie B. zwyciężył Borowski (ZS). W grupie C. zwyciężył kapral Mysza. W grupie D. (młodzież pozaszkolna) 2 km. — Gonkowski (Sokół) w czasie 5,12. W grupie E. (młodzież szkolna) zwyciężył Dziuba (gimn. im. Sobieskiego) w czasie 5,07. Nagrody wręczył zwycięzcom prezydent miasta Włodek.

Drobne wiadomości sportowe

POLSKA WYGRAŁA MECZ Z FRANCJĄ 5:2

PUCHAR P. AMBASADORA NOELA W RĘKACH POLAKÓW

W poniedziałek zakończył się w Warszawie międzypaństwowy mecz tenisowy Polska—Francja o puchar p. ambasadora Noela.

Ostatniego dnia odbyły się dwa spotkania w grze pojedynczej panów zakończone zwycięstwami Polaków:

Tłoczyński pokonał Petza 6:4, 6:2, 2:6, 6:3.
 Tarłowski zwyciężył Jamaina 7:5, 9:7, 6:8, 6:0.

W ogólnej punktacji zwyciężyła Polska 5:2. (PAT).

GEDANIA BIJE BOKSERÓW Z S. WEJHEROWO 11:5.

Wejherowo. (PAT.) W dniu wczorajszym odbył się w Wejherowie mecz bokserki między Gedanią (Gdańsk) a drużyną tutejszego klubu sportowego Związku Strzeleckiego. Mecz zakończył się wynikiem 11:5 na korzyść Gedanii.

GARBARNIA PRZEGRYWA NA ŚLĄSKU

Katowice. (PAT.) Na stadionie W. F. w Chorzowie odbył się w poniedziałek mecz ligowy pomiędzy A. K. S. a Garbarnią z Krakowa zakończony zwycięstwem A. K. S. w stosunku 2:1 (2:0).

Sędziował p. Trygalski z Poznania słabo. Widzów około 5.000.

CRACOVIA BIJE WIEDENSKI F. A. C. 4:1

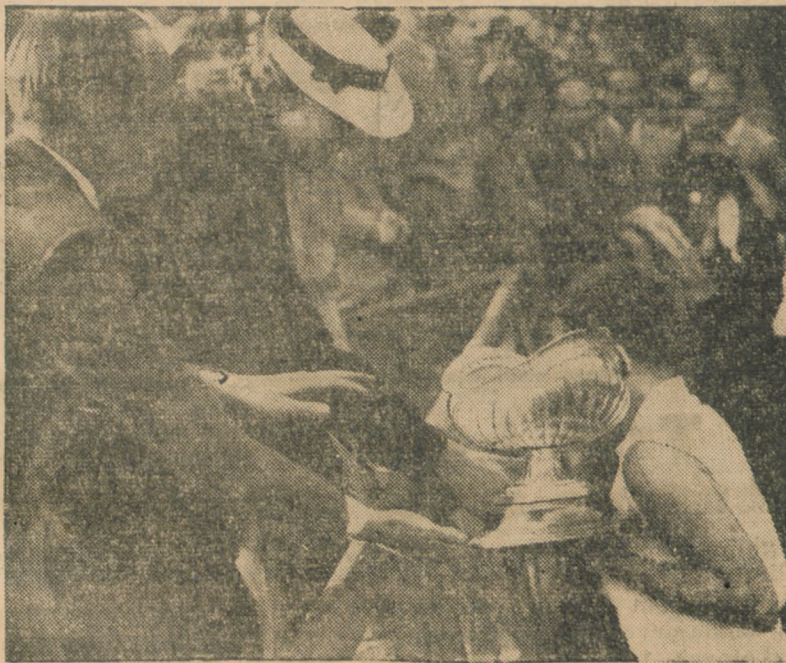
Kraków. (PAT.) W poniedziałek z okazji święta narodowego Cracovia rozegrała międzynarodowy mecz piłkarski z drużyną wie deńską Floridsdorfer A. C. zakończony pięknym zwycięstwem Cracovii w stosunku 4:1 (3:0).

Widzów 5000 osób.

BOKSERZY ASTORII POKONALI K. P. W. BYDGOSZCZ 9:7

Bydgoszcz. (PAT.) W dniu 2 maja odbyły się w Bydgoszczy bokserkie zawody towarzyskie pomiędzy Astorią i KPW. (Bydgoszcz). Po dość ciekawej walce mecz zakończył się wynikiem 9:7.

Jędrzejowska mistrzynią Europy Srodk. w tenisie

Zdjęcie nasze przedstawia znaną mistrzynię tenisa polskiego Jędrzejowską, otrzymującą z rąk księżny Piemontu Marii Jose, małżonki włoskiego następcy tronu ks. Humberta puchar wędrowny i upominek honorowy, po zdobyciu mistrzostwa Europy środkowej w tenisie, podczas międzynarodowych zawodów w Neapolu.

Turniej tenisowy w Toruniu wygrał Bojanowski

W dniach 2 i 3 maja rozegrano turniej tenisowy na kortach TKLT o mistrzostwo klubu. W półfinale spotkali się Bojanowski — Kliński 6:2 6:1; Zieleniewski — Rosicki 5:7 7:5 6:1. Finał: Bojanowski — Zieleniewski 6:4 6:2.

Gra podwójna panów dała następujące wyniki: Malinowski, Kliński — Denefeld, Zieleniewski 2:6 6:4 8:6; Herdegen, Bojanowski — Malinowski, Kliński 2:6 6:3 6:2; Herdegen, Bojanowski — Denefeld, Zieleniewski 4:6 6:2 6:2.

W grze podwójnej pań i panów wyniki

były następujące: Borowska, Denefeld — Korczakowscy 6:1 6:3; Fryszczyńska, Bojanowski — Korczakowscy 6:3 6:0; Borowska Denefeld — Sulkowska, Husarski 6:4 6:1; Fryszczyńska, Bojanowski — Borowska, Denefeld 6:1 6:3.

W grze pojedynczej pań: Borowska pokonała Sulkowską w stosunku 6:2 6:2.

Przypominamy że w dniu 15. 16 i 17 maja br. w Toruniu na kortach TKLT zostanie rozegrany turniej tenisowy o mistrzostwo Pomorza z udziałem wybitnych rakiety z całej Polski.

Wydarzenia sportowe w Bydgoszczy

DRUŻYNA KPW. BYDGOSZCZ WYGRYWA BIEG KOLARSKI O MISTRZOSTWO MIASTA.

Bydgoszcz. (PAT.) W wyścigu kolarskim o szosowe mistrzostwo Bydgoszczy na dystansie 72 km wygrała w łącznym czasie 6 godz. 39 min. 10 sek. drużyna KPW. Bydgoszcz w składzie Ritter, Konieczka, Felichowski i Gabrys.

Bydgoszcz. (PAT.) W dniach 1, 2 i 3 maja odbyły się w Bydgoszczy wielkie igrzyska sportowe przy udziale tysiąca zawodników i przy licznej udziale publiczności.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE MIASTA BYDGOSZCZY.

Bydgoszcz. (PAT.) W mistrzostwach lekkoatletycznych miasta Bydgoszczy w dniach od 1 do 3 maja osiągnięto następujące ciekawsze wyniki:

skok w zwyz — Drzycimski (z Torunia) 1,76 mtr.

skok o tyczce — Klemczak (Polonia — Bydgoszcz) 3,60 mtr.

bieg 5000 mtr. — Szymański (KS. KPW. Pomorzania — Toruń) 16,27,8.

skok w zwyz pań — Romanowska (Polonia — Bydgoszcz) 1,40 mtr.

Długi prywatne rolnictwa ponad 500 zł można spłacać do końca 1940 r.

Zmiana rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych

Wojewódzkie biuro do spraw finansowo-rolnych w Toruniu komunikuje:

W Dzienniku Ustaw Nr. 30 ukazała się ustawa z dnia 14 kwietnia br. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Najważniejsze zmiany, jakie ustawa w omawianym rozporządzeniu wprowadza, są następujące:

1) Dotychczasowy termin, przewidziany w art. 13, został przedłużony, wobec czego długi rolnicze prywatne, przewyższające 500 zł., będzie można spłacać papierami wartościowymi w terminie do dnia 31 grudnia 1940 roku.

Również w tym terminie będzie można spłacać długi rolnicze wobec oznaczonych kategorii instytucji, wymienionych w art. 6 (zmiana art. 16).

2) Nowelizacja objęła również przepisy art. 18 i 36 rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. W szczególności wskutek przedłużenia terminu, przewidzianego w art. 18, konwersja długów rolniczych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach ziemskich na kredyt długoterminowy w listach zastawnych będzie mogła nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 1940 r.

3) Zasadniczej zmianie uległ przepis ustępu 1 art. 43 omawianego rozporządzenia. Według nowego brzmienia tego przepisu długi rolnicze prywatne posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A można będzie spłacać w terminie do dnia 31 grudnia 1940 r. w całości lub w części także przedterminowo z tym, że każda zapłata gotowizną umarzać będzie 200 proc. zapłaconej sumy.

4) O ile dotąd przepisy art. 53 i 54 zezwalały na składanie we właściwych urzędach

rozjemczych wniosków o obniżenie długów z tytułu działów rodzinnych, spadkowych i reszty ceny kupna do dnia 28 października 1937 r., o tyle chętnie, wskutek nowelizacji, wnioski takie będzie można składać w terminie do dnia 31 grudnia 1938 r.

5) Przepis ustępu 6 art. 55 w obecnym brzmieniu zabrania urzędowi rozjemczym rozwiązania umowy sprzedaży nieruchomości ziemskiej w tych wypadkach, w których dłużnik wpłacił już ponad 30 proc. umówionej ceny.

Delegacja Liskowa u Pana Prezydenta Rzplitej

Pan Prezydent Rzplitej prof. dr. Ignacy Mościcki przyjął delegację komitetu wystawy „Kultura i Praca Wsi” w Liskowie, w osobach ks. prałata Bliźnińskiego, starosty kaliskiego Ostaszewskiego, prezesa miejscowego Kółka Rolniczego A. Piątkowskiego i gospodarza z Liskowa J. Brusia. Delegacja zaprosiła Pana Prezydenta Rzplitej na otwarcie wystawy, w którym Pan Prezydent RP. obiecał wziąć udział. Na zdjęciu Pan Prezydent RP. w otoczeniu delegacji Liskowa, w towarzystwie P. Premiera gen. Sławoj-Składkowskiego.

Dorobek Towarzystwa Popierania Budowy Szkół w Liskowie

W czasie od 3 czerwca do 10 lipca 1937 r. w Liskowie pow. kaliskiego będzie urządzona wystawa p. n. „Praca i kultura wsi”. Wystawa obejmie obszar województwa łódzkiego. Na wystawie reprezentowane będą również szkolnictwo i oświata; zademonstrowane będą m. in. wyniki działalności Towarzystwa Popierania Budowy Publ.

Szkół Powszechnych na terenie województwa łódzkiego. Przewidziane jest zmontowanie budynku jednoklasowej szkoły powszechnej i urządzenie w nim wzorowej izby lekcyjnej. Budynek ten po zakończeniu wystawy byłby przewieziony do odpowiedniego punktu szkolnego.

Trzy i pół miliona na budowę szkół powszechnych

Zarząd główny Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych przydzielił komitetom okręgowym towarzystwa, działającym na terenie kuratorów szkolnych, 1,570 tysięcy zł na budowę publicznych szkół powszechnych, rozdzielając tę kwotę w sposób następujący:

Brześć n. Bugiem — 210,000, Katowice — 25 tys. zł, Kraków — 240 tys. zł, Lublin — 120 tys. zł, Łwów — 230 tys. zł, Poznań — 150 tys. zł, Równe —

160 tys. zł, Warszawa — 225 tys. zł, Wilno — 210 tys. zł.

Zaznaczyć należy, że wszystkie komitety okręgowe towarzystwa dysponują również własnymi funduszami w ogólnej sumie około 2 milionów rocznie, co łącznie tworzy na r. 1937 kwotę 3 i pół miliona zł, przeznaczonych na budowę szkół powszechnych.

Ta wielka kwota gromadzona jest ze składek członkowskich, zbiórek, ofiar i imprez towarzystwa.

Tegoroczne wycieczki Polaków z zagranicy do kraju

Światowy Związek Polaków z Zagranicy otrzymuje stale coraz to nowe zgłoszenia wycieczek Polaków z różnych terenów zagranicznych do Polski.

I tak ze Stanów Zjednoczonych oczekiwane są wycieczki następujące: Stowarzyszenia Synów Polskich — w okresie od 24 maja do 6 czerwca; Federacji Kupców i Przemysłowców Polskich w Ameryce — od 11 do 20 czerwca; Sokolstwa Polskiego — od 17 do 26 czerwca i Związku Polek w Ameryce w czasie od 26 lipca do 6 sierpnia b. r.

Z terenu Francji ma przybyć 7 wycie-

ciek, a mianowicie: wycieczka wypoczynkowa na obozy letnie lub do rodzin na okres 2, 4, 6 tygodni wyruszy z Lille i Paryża 25 maja, wycieczka na Zlot Sokolstwa do Katowic — 22 czerwca, wycieczka Zjednoczenia Towarzystw Katolickich i pierwsza wycieczka Związku Towarzystw Kobiecych — 24 czerwca, wycieczka wakacyjna Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych — 26 lipca, wycieczka Związku Towarzystw Kobiecych na kolonie letnie wraz z dziećmi — 2 sierpnia i wycieczka na święto armii polskiej Związku Inwalidów Wojskowych i Związku Strzeleckiego — 10 sierpnia.

Wszystkie powyższe wycieczki będą obejmowały po kilka grup uczestników w zależności od czasu pobytu w Polsce, który się waha od 2—6 tygodni.

Również i Polacy z Danii zawitają do ojczyzny. W lipcu bowiem br. organizuje wycieczkę do Polski Związek Polaków w Danii.

9 osadników nagrodzonych za najlepsze budowle gospodarcze w Działdowie

Z okazji zakończenia konkursów budowy gnojowni w miejscowościach osadniczych starosta działdowski p. Horwath oraz inspektor Pom. Izby Rolniczej p. Pietraszewski dokonali dnia 28 ub. m. lustracji kilkudziesięciu osad, powstałych z parcelacji w Wielkim Łęcku, Ciborzu i Ciechanówku. Lustracja poza wspomnianymi konkursami miała także na celu zorientowanie się w stanie zagospodarowania osadników, wyglądzie zasiewów itp.

W komisji oceniającej wyniki konkursów wzięli udział p. St. Sławęcki, prezes sekcji osadniczej, komisarz Ziemi p. Paw-

lik oraz instruktor organ. gosp. małych p. Lendzion.

W Ciborzu, z krótkiego sprawozdania prezesa Kółka Rolniczego p. Zimniocha wynikało, że chociaż Kółko to powstało bardzo niedawno, równocześnie z powstaniem wioski osadniczej i liczy sobie niespełna rok istnienia, jednak rozwijało ożywiającą działalność. Odbywano stale zebrania, 8 członków przeprowadza ćwierć morgowa doświadczenia z ziemniakami, 8 innych próby uprawy końskiego zębu i słonecznika pastewnego, 1 założył doświadczenia z mieszkankami różnych traw i koniczyn, wreszcie 3 członków prowadzi rachunkowość rolniczą. Ostatnio zakupiono apteczkę weterynaryjną oraz zamówiono narzędzia rolnicze w „Unii” w Brodnicy za 1.500 zł, zyskując dzięki zbiorowemu zamówieniu bardzo dogodne warunki. Do Kółka Rolniczego należą wszyscy bez wyjątku osadnicy.

Nagrody za najlepsze, bez żadnych kosztów wykonane gnojownie z gliny, kamieni i darni, przyznano:

1) w Ciborzu i W. Łęcku — pp. S. Menderskiemu, J. Kowalskiemu i Cz. Zimniochowi;

2) w Ciechanówku — pp. Fr. Gołębowskiemu, W. Miąskowskiemu i J. Gliwce;

3) w Rynku — pp. J. Szulcowi, S. Kozłowskiemu i Wł. Górzyskiemu.

U ludzi cierpiących na żołądek, kiszki i złą przemianę materii, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa oczyszcza dokładnie przewód pokarmowy i pobudza prawidłowość funkcji narządów trawienia. Zalecana przez lekarzy.

Odczyt gen. Wieniawy-Długoszewskiego w Paryżu

Gen. Wieniawa - Długoszewski w czasie swego pobytu we Francji wygłosił w Strasburgu w Cercle Militaire razem z gen. Faury, b. wykładowcą w Polskiej Wyższej Szkole Wojennej i profesorem w Centre d'Etudes Polonaises w Paryżu — odczyt pt. „Marszałek Piłsudski, organizator armii i państwa polskiego”. Na odczyt obecni byli przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych, i konsulatu R. P.

Po odczytaniu odbył się obiad, wydany przez konsula R. P. w Strasburgu p. Czosnowskiego, na którym p. Czosnowski i prezydent Roblot wygłosili przemówienia na cześć przyjaźni obu narodów i armij.

Doświadczona gospodyni nie waha się długo

Z własnego doświadczenia wie, czego jej potrzeba i nie daje się zbić z tropu, gdy starają się ją przekonać, że jest w błędzie.

Już cztery pokolenia gospodyni zapoznały się z wartością mydła Jeleń-Schicht i nauczyły się jej cenić, bo nie tylko pierze ono gruntownie, lecz także chroni bieliznę.

Jeżeli bielizna po praniu złożona do szafy wygląda jak nowa i nie nie straciła ze swej świeżości, to jest świadectwem troskliwości gospodyni, która powierza ją wypróbowanemu mydłu Jeleń-Schicht.

„Roki skarbowe” w Tucholi

Dnia 30 ub. m. odbyły się w Tucholi zwolane przez tamtejsze Towarzystwo Rolnicze pod przewodnictwem prezesa p. Adama Janta - Polczyńskiego „roki skarbowe”. Był to pierwszy tego rodzaju na Pomorzu zjazd władz skarbowych z udziałem przedstawicieli izby z Grudziądza, rady Niedźwiedzkiego, naczelnika urzędu skarbowego w Tucholi i kierownika egzekucji tegoż urzędu, p. starosty powiatowego oraz delegata Pom. Towarzystwa Rolniczego i licznych rolników powiatu.

Intencją tego zjazdu było zetknięcie się płatnika - rolnika z urzędem II-giej instancji jakim jest izba skarbową w celu lepszemu i wzajemnego poznania z jednej strony przepisów i zarządzeń a z drugiej potrzeb i bolączek terenu w zakresie skarbowym i możliwie natychmiastowego indywidualnego ich rozpatrzenia.

Zebrań przez rzeczowe i spokojne przedstawienie spraw i zagadnień skarbowych wykazało, że tego rodzaju „roki skarbowe” gruntują wzajemne zaufanie płatnika do urzędu, oparte na obywatelskim zrozumieniu obowiązków, czego wyraz dał w końcowym przemówieniu prezes Towarzystwa Rolniczego Powiatowego p. Janta Polczyński, zamykając po kilku godzinnych obradach zjazd.

Po zebraniu p. radca Niedźwiedzi zadał licznie zgłaszających się rolników do urzędu skarbowego, uwzględniając przedłożone im prośby i postulaty.

Prezes Zw. Izby i Org. Rolniczych p. poseł Sobczyk przeciwko dziennikowi ABC

„Uprzejmie proszę Pana Redaktora o umieszczenie w Swym poczytnym piśmie wiadomości, iż z powodu zamieszczenia w dzienniku „ABC” Nr. 127 z dnia 24 kwietnia rb. artykułu pod tytułem „Kariera społeczna prezesa Sobczyka”, treścią którego czuję się obrażony, skierowałem akt oskarżenia do sądu z wnioskiem pociągnięcia redaktora „ABC.” do odpowiedzialności karnej.”

Montowanie niemieckiego frontu ludowego

W pierwszej połowie kwietnia r. b. w Paryżu odbyła się pod przewodnictwem Tomasza Manna konferencja, przy udziale delegatów organizacji komunistycznej, socjalistycznej, związków zawodowych i ugrupowań demokratycznych. Tematem obrad była konieczność jak najszybszego zmontowania niemieckiego frontu ludowego, którego zadaniem będzie energiczna walka z reżimem hitlerowskim w obronie pokoju i demokracji.

Za parę groszy

można już przyrządzić w domu niektóre zupy np. cebulkową, kaszkową etc. i to wówczas, gdy brak innej a którą zazwyczaj domownicy jeść nie chcą. Do przyrządzenia dobrej i pożywnej zupy np. grzybowej, pomidorowej lub kalafiorowej potrzeba już więcej czasu i pieniędzy. Praktyczna i oszczędna Pani natomiast wyróżni zupy w kostkach KNORR, bowiem te zupy są bardzo smaczne i pożywne i potrzebują krótkiego czasu przyrządzenia. Muszą to jednak być produkuje zupy w brązowo-żółtym opakowaniu ze znakiem KNORR, do których wyrobu używa się najprędniejszych surowców.

Ciekawe wydawnictwo

B. Wiśniewski: „Myśli Wybitnych Polaków o Morzu” Grudziądz, 1937. Nakładem autora. Tekę z 10 drzeworytmami. Cena wraz z przesyłką 7,75 zł. (Do nabycia u autora: Grudziądz, ul. J. Piłsudskiego 58).

Artysta-grafik Bogusław Wiśniewski wydał w ozdoby tece (42 razy 56 cm). 10 drzeworytmów, zawierających myśli wybitnych Polaków o morzu. Autor postarał się zarówno o dobór nazwisk jak i myśli: Z poszczególnych plansz tego ładnego i aktualnego wydawnictwa przemawiają do nas słowami przepojonymi umiłowaniami morza nasi mężowie stanu, przedstawiciele kościoła, armii, literatury i nauki. Sentencje stanowią pewnego rodzaju dekalog, to też treść ich powinna stać się własnością duchową każdego Polaka. Na plan pierwszy wysuwają się tu hasła poświęcone obronie naszego morza i „cudownemu miastu” Gdyni.

Każda z myśli ujęta została w oryginalną oprawę dekoracyjną na którą składają

Z dziejów martyrologii działalności szkolnej na Pomorzu

Zjazd uczestników strajku szkolnego w Czersku patriotyczną manifestacją uczuć ludności pomorskiej

(Od specjalnego wysłannika naszych wydawnictw).

Czersk dnia 2-3 maja.

Trzydzieści lat temu wstecz garstka młodzieży pomorskiej wyzwalała do walki jednego z najpotężniejszych władców świata przed którym drżały korony i trony, ludy i narody.

Trzydzieści lat temu...

Jakież to drobny ułamek czasu, jeśli go będziemy odmierzać skalą wieczności, ale za to jakież ogromne wysiłki, jaki wielki akt cichego bohaterstwa, który miał zaważyć na szali przyszłych dziejowych przeznaczeń.

Na kilka lat przed pogromem potęgi niemieckiej Hohenzollernów, dziecko pomorskie wystąpiło w nierówny bój dawidowy z pysznym i zadufanym w sobie Goliatem.

I wojnę tę dziecko polskie wygrało. W kilkanaście lat po tym, krzyżowa wojna pomorska o szkołę polską i paclerz ojczysty — skończyła się sprawiedliwym wyrokiem dziejów. Zbrodnia doczekała się swej kary.

Wielki dramat działalności polskiej na Pomorzu przemienił się w weselszy czas odrodzenia. I choć siejba była w plakanie, to ziarno nadeszło w weselu.

Tragedię dusz i serc polskich mamy po za sobą. Nie będziemy się grzebać w bolesnej przeszłości. Nie pora już na pleśń kajdan. Rany i strupy na ciele narodowym już się zabliznały. Jeśli obchodzimy ten tragiczny epizod w dziejach Pomorza, to nie tylko jako żałobne wspominki zaduszek narodowych, ale jako wielki dzień Alleluja Ziemi Pomorskiej, co wstała ze swą Macierzą wolna na cudowny Magnificat ducha dziejów naszych.

I nie żałobny to był dzień w Czersku pod datą 2 maja rb. Bo już sama przyroda od wczesnego zaranka zarumieniła się ślicznym słońcem, co wstał radosny i weselszy.

A pociągami od Torunia, Grudziądza, Tucholi, Starogardu, Laskowic, Chojnic — z wszystkiej ziemi pomorskiej nadciągnęli i uczestnicy zjazdu i goście i delegacje przeróżnych organizacyj. Już dawno, a bodaj czy kiedykolwiek Czersk tak się ożywił samochodami, pojazdami, ba i wozami z przybyłymi na zjazd. Z daleka już widać lśniąca limuzynę Wojewody, wspaniałe wóz benzynewy ks. Biskupa przystrojony chorągiewką o barwach papieskich.

Kościół parafialny nie pomieścił wiernych. Stoją ludziska z odkrytymi głowami na cmentarzu, a wewnątrz ks. dziekan Szprengel celebrował nabożeństwo. J. E. ks. Biskup dr. Okoniewski wchodzi na kazalnice i wygłasza płomienne słowo Boże. W nawiązaniu do bolesnej przeszłości, stwierdza, że z tego posiewu wzeszedł dziś wspaniały plon. Natchniony mówca wyciska nie jednemu łzę rozrzewnienia.

A gdy na zakończenie błogostawieństwa ks. Biskup zaintonował pieśń „Boże coś Polskę”, to ze wszystkiej piersi buchnęła pod sklepienie Domu Bożego organna melodia w podziękę i z prośbą za Ojczyznę o jej dalszy rozkwit.

W zgodnym ordynku

Po nabożeństwie rozwinął się długi, barwny wąż pochodu na czele z orkiestrą. Na specjalnej trybunie, ustawionej przed magistratem — ukazał się w zastępstwie p. Wojewody Raczkiewicza p. wicewojewoda Szczepański, J. E. ks. Biskup Okoniewski, zastępca d-cy OK VIII ppłk. Zaczny, p. starosta Lipski, p. wicestarosta Gąsowski, burmistrz m. Czerska p. kpt. Prabuński oraz przedstawiciele organizacyj społecznych.

A po obydwu stronach ulicy wyrósł żywy płot ludzkiego mrowia, co przyszedł podziwiać i oklaskiwać doskonale się prezentujące oddziały przeróżnych organizacyj jak: Czerwonego Krzyża, Zrzeszenia robotników, Związku Rezerwistów, Strzelca, Sokoła, Weteranów Powstań, młodzieży katolickiej. W pochodzie kroczyli również uczestnicy strajku szkolnego.

I pochylały się przed dostojnikami sztandary nie w niewolniczym pokłonie, ale na radosne powitanie władz z ramienia wolnej Rzplitej.

Wzruszający epizod

Skończyła się defilada. Wszyscy udają się do szkoły powszechnej nr. 2. I tu odbył się jeden z najbardziej wzruszających momentów, w swej symbolice niezwykle wymowny.

Na dziedzińcu, pięknie przystrojonym w zieleń i dywany oraz transparenty, zasiadli w pierwszych rzędach dostojni goście. Przed nimi w odległości kilka kroków dziewczęta w bieli i z kwiatami. Nad szkołą zwiisa transparent z napisem:

„Ukochanie mowy ojczystej uratowało nas od zguby”.

Gdy skończył chór „Lutnia” swą pieśń okolicznościową, jedna z dziewcząt śmiałym a dobitnym głosem wyrecytowała krótkie przemówienie, oświadczając:

„My, dzieci, wyrosłe w wolnej Ojczyźnie rozumiemy ogrom Waszego bohaterstwa”.

W tym powiedzeniu zawierała się cała symboliczna treść czerskich uroczystości.

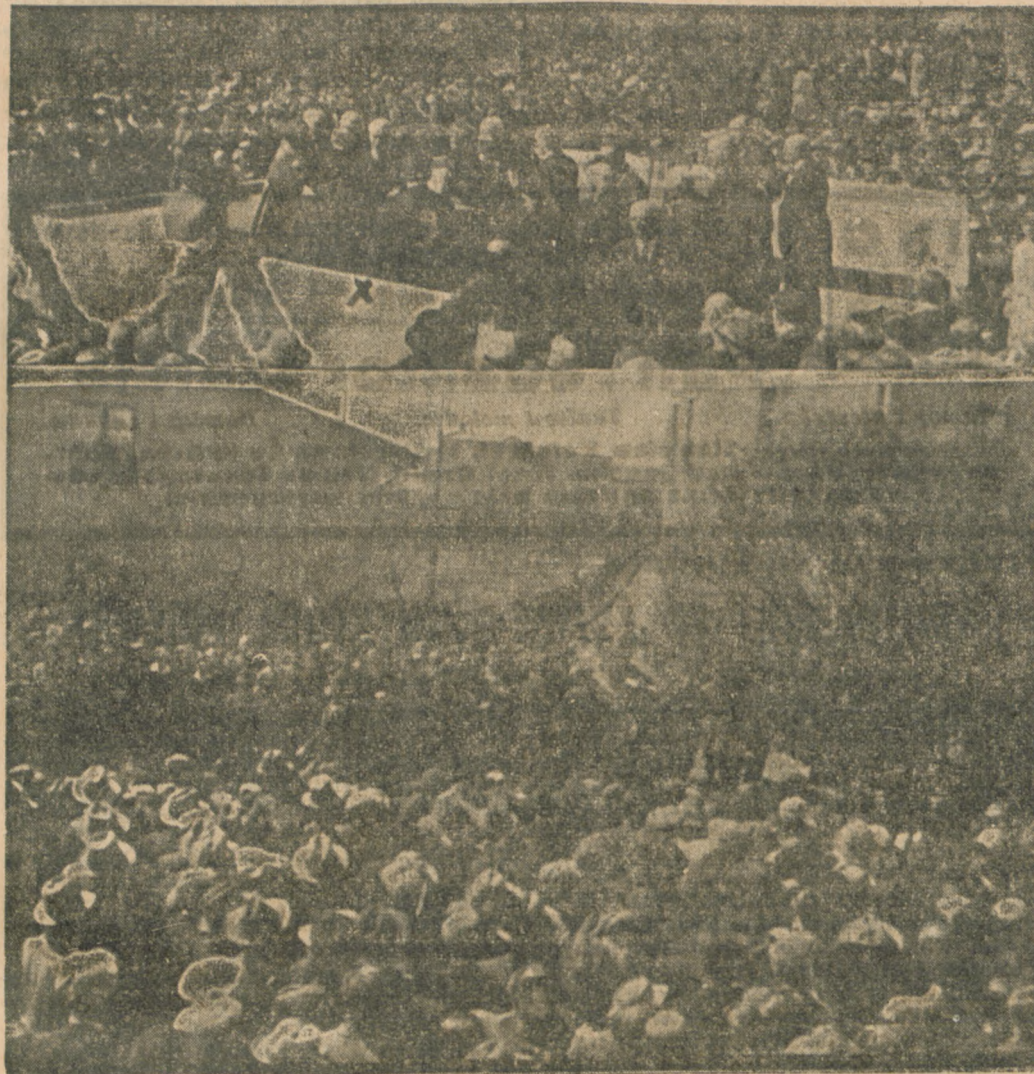
Ten epizod, pełen wzruszającego wyrazu, mówił nam, że naród jest jednią żywych pokoleń w nierozdzielnej łączności z tymi co byli i tymi co będą.

W czasie, gdy dostojni goście i uczestnicy strajku udekorowani byli przez małe

Następnie przemówił ks. biskup Okoniewski wskazując, że „przypomnienie tej chwili jest nadzwyczaj ważne dlatego choćby, że nie zawsze tak było, jak jest dzisiaj, że nie zawsze język polski rozbrzmiewał z taką swobodą; nie wolno było rozmówić się ze swoim bratem, ze swoim bliźnim w języku ojczystym. Chwila dzisiejsza musi nam uprzytomnić, że tylko w zespoleniu jest siła narodu. Symbol Orła z symbolem Krzyża dać może Polsce przyszłość piękniejszą i promienniejszą”.

Grzmot oklasków był podzięką, za tak podniosłe słowa.

Z kolei przemówił, w zastępstwie protektora zjazdu p. Wojewody Raczkiewicza — wicewojewoda Szczepański. Przypomniałszy znaczenie strajku szkolnego na Pomorzu i podkreśliwszy rolę duchowieństwa polskiego w tym strajku, złożył uczestnikom wyrazy uznania i życzenia owocnych obrad.

U góry: Na trybunie wicewojewoda pomorski p. Szczepański. Na dole: Tłumy na rynku w Czersku.

dziewczęta wiązkami kwiecica, na podium wchodzi kierownik szkoły p. Kapiszewski i w pięknym przemówieniu okolicznościowym kreśli dzieje nieustępliwiej walki dziecka polskiego o polski paclerz i polską szkołę, wznosząc okrzyk na cześć uczestników strajku szkolnego.

Uroczysta akademія

Wielka sala „Hotelu Centralnego”, odświętnie udekorowana nie pomieściła wszystkich. Ponad 700 osób wypełniło ją po brzegi, pozostali zalegli korytarze, a nawet ulicę.

Chór „Lutnia” pod batutą dyr. Szpicy odśpiewał „Ziemia Pomorska”. Wśród obecnych na sali, oprócz p. wicewojewody Szczepańskiego i ks. biskupa Okoniewskiego, widzieliśmy delegata d-cy Okr. Korp. nr. VIII p. ppłk. Zaczny, wizytatora Kuratorium dr. Jablczyńskiego, starostę pow. chojnickiego p. Lipskiego, wicestarostę krajowego p. Gąsowskiego, burmistrza miasta Czerska p. Prabuńskiego, mec. Jankowskiego z Warszawy, prof. Dembińskiego, Józefa Ostrowskiego z Czerska, Tomasza Rogala z Kościerzyny, dr. Br. Zielińskiego, p. Odrowskiego z Chelma, posła Stamma, prezesa Chmurzyńskiego z Czerska i wielu innych.

Akademię zagał jeden z b. uczestników strajku p. Szpręga, wznosząc okrzyk na cześć P. Prezydenta Rzplitej, po czym orkiestra zagrała hymn „Jeszcze Polska nie zginieła”.

Przemawiali: w imieniu kuratora wizytatora p. Jablczyński, w imieniu starosty krajowego p. wicestarosta Gąsowski.

Po przemówieniach oficjalnych na scenę weszły dziewczęta w bieli i z wielkim przejęciem, głośno wyrecytowały wiersze; jedna z nich wiersz b. posła Mazura pt. „Witajcie”, a druga wierszyk pt. „Mowo ojczysta”.

Dłuższy referat o historii strajku szkolnego na Pomorzu w latach 1906/7 wygłosił p. Józef Mazur, jeden z uczestników tego strajku.

Obszernego, a wyczerpującego referatu nie sposób streścić w kilku słowach. (Referat ten z pewnymi zmianami wygłoszony był przed mikrofonem Rozgłośni Pomorskiej).

Mówca podkreślił potrzebę zebrania materiału historycznego i wydania go w specjalnej publikacji, zaznaczył olbrzymie znaczenie duchowieństwa, które czynnie i moralnie strajk popierało. Przypomniał, że pierwsze hasło do strajku dała Kościerzyna. Pierwszą odezwę strajkową w imieniu rodziców podpisał Tomasz Rogala. Obecnie na sali Rogali zebrani urządzili huczną owację. Wspomniał o wielkich krzywdach działalności polskiej, o szykanach doznawanych od policji, o katuszach i udrękach fizycznych i duchowych. **Pierwszy strajk szkolny wybuchł na Pomorzu dn. 15 lipca 1906 r. w Jązwiskach (pod Gniwem), gdzie przewodził Towarzystwu Ludowemu p. Brzeski, obecnie w Chelmie.**

Bez trudu

można dokonać wyboru z 21 rodzajów zup KNORR. Doskonały smak tych zup pozwala podać je nawet na najwykwintniejszym stole. Zupy Knorr-dobre zupy!

Niezapomniane zasługi około podtrzymania strajku szkolnego położyli księża z dekanatu lubowskiego, jak: ks. Ruchniewicz, ks. dr. Lis, ks. Okoniewski, ks. Pełka, ks. Kowalski, ks. Wachowski, ks. Batkie i żyjący jeszcze ks. Majka.

Ogółem strajkowało na Pomorzu około 150.000 działwy.

Referenta nagrodzono huczными oklaskami. I wogóle owacjom nie było końca na cześć dostojnych przedstawicieli Rządu i Kościoła.

A wreszcie oddano hołd pośmiertny jedynominutowym milczeniem niezłomnemu chłopu polskiemu Drzymale.

Tak się wypowiadały dusza i serce Pomorzanina w uroczystym dniu rocznicy strajku szkolnego na Pomorzu.

Po odczytaniu depesz powitalnych, p. Mazur odczytał telegramy do Pana Prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego:

„Zebrani na zjeździe w Czersku uczestnicy strajku szkolnego w roku 1906 przesyłają Ci Panie Prezydencie wyrazy czci i hołdu”.

Do Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego - Rydza:

„Uczestnicy strajku szkolnego na Pomorzu wyrażają Ci Wodzu Naczelny najgłębszą cześć i zapewnienie karnego stania na każde zawołanie”.

Oraz depeszę do ks. kardynała Prymasa Elondu.

Odśpiewaniem „Roty” zakończono podniosłą akademię, która na wszystkich uczestnikach wywarła potężne wrażenie.

Zakończenie zjazdu

Od godz. 2-giej do 4-tej odbył się na dziedzińcu szkoły powszechnej wspólny obiad żołnierski, urozmaicony śpiewem chóru „Lutnia”.

Po czym o godz. 16-tej odbyły się obrady uczestników strajku.

Zjazd zagał p. Szpręga, powołując do prezydium b. posła Mazura na przewodniczącego.

Z pośród gości przemówił mec. Jankowski z Warszawy w imieniu Zw. b. uczestników strajku szkolnego, nakreślając historię walk o szkołę polską pod zaborem rosyjskim.

Statut zreferował mjr. rez. Łukowicz. Do Komitetu wykonawczego powołano: prezesa p. Mazur, sekretarz Napierski (Grudziądz), por. Zieliński (Polskie Brzozie), Guss (Grudziądz), Karkut (Toruń), wiceprezes Rogala z Kościerzyny. Do komisji rewizyjnej powołano: pp. Wiśniewskiego, Karolewskiego, Kowalewskiego, Szulca, szambelana Prądzyńskiego.

Tak się zakończył pierwszy dzień zjazdu uczestników strajku szkolnego na Pomorzu. Drugi dzień poświęcony był towarzyskiemu współzyciu przez urządzenie wspólnej wycieczki do Odrów, przastarej słowiańskiej osady i do Wiela na Kalwarię.

Dwudniowy zjazd w Czersku rozpoczął nową kartę w dziejach współczesnego Pomorza.

Krwawa i bolesna przeszłość zamknięta będzie w pisanych dziejach nie na płaczące rozpamiętywanie przeszłości, ale na godne i męskie stwierdzenie prawdy, że przyszłość narodu gruntować się może tylko na federacji takiej potęgi, jak jego mowa, jak jego tradycja i jego święte wierzenia.

(eles).

KALENDARZYK

Wtorek, 4. 5. Zn. Św. Krzyża
Środa, 5. 5. Plusa V pap.
Czwartek, 6. 5. Wniebowstąpienie.

Na toruńskim bruku

— **Koło Toruń Rodziny Wojskowej** za-wiadamia, że z dniem 7 maja rozpoczyna się kurs strzelecki (oboznajmienie z karabinem i bronią małokalibrową) dla rodzin PT oficerów i podoficerów. Kurs odbywać się będzie w świetlicy PW w Domu Społecznym w poniedziałki i czwartki od godz. 10—12. Uczestniczący żadnych kosztów nie ponoszą. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat, ul. Dobrzyńska 3. 3002

— **Wystawa modeli latających.** Obwód miejski LOPP urządził w oknach wystawowych firmy Kałamajskiego w „Łuku Cezara” przy przejściu na Bydgoskie — efektowną wystawę modeli latających, wykonanych przez młodzież szkół toruńskich na eliminacyjne zawody które odbędą się w dniu 9 bm. o godz. 6 rano na lotnisku w Toruniu. Modele wystawione będą do 6 maja włącznie. Polecamy uwadze przechodniom — obejrzenia modeli wyprodukowanych przez najmłodszych miłośników lotnictwa.

— **Coś dla tych co budują i chcą budować** się. Dzisiaj 4 bm. w auli dyrekcji kolejowej wygłosi inż. Alfred Dziędziul odczyt p. t. „Rzeczy i absurdy naszego budownictwa”, ilustrowany przezroczkami. Wstęp bezpłatny.

— **Pryw. Szkoła Powszechna im. Marii Konopnickiej** (Warszawska 12 I p. tel. 22-66) przyjmuje już zapisy na nowy rok szkolny, do wszystkich klas, codziennie w godzinach przedpołudniowych w lokalu szkoły. Do kl. I przyjmuje się dzieci od 6 lat. Szkoła przygotowuje gruntownie do gimnazjum. Siły nauczycielskie wykwalifikowane. Ceny niskie.

— **Wydział Okręgowy Pomorski Organizacji Młodzieży Pracującej** zawiadamia, że Sekretariat wydziału okręgowego mieści się w Toruniu przy ul. Bydgoskiej 64 I p. czynny we wtorki i piątki od godz. 18 do 19.

— **Stowarzyszenie Pań Mił. św. Winc. a Paulo** przy paraf. N. P. M. urządzi w dniu 5 bm. o 16.30 w biurze przy ul. Mickiewicza 65. walne zebranie oraz obchód 25-lecia istnienia stowarzyszenia na które zaprasza się wszystkich sympatyków Stowarzyszenia.

Wasi ulubieńcy Maria Bogda i Adam Brodzisz — znów razem

Bodaj największą bolączką filmu polskiego jest brak odpowiednio interesujących i oryginalnych scenariuszy filmowych. Do nieskończoności powtarzają się dotąd w komediach filmowych rodzimej produkcji polskie dowcipy i banalne sytuacje komediowe. Wielką lukę istniejącą w dziedzinie polskiej tematyki filmowej wypełni doskonała komedia wytw. „Orion - Film” p. n.

„PAN REDAKTOR SZALEJE”.

Oryginalnością fabuły, polotem, rozmachem realizacji i inwencją reżyserską komedia ta dorównywa najlepszym tego rodzaju filmom zagranicznym.

„Pan Redaktor szaleje...” to tryskająca najprzedniejszym humorem i dowcipem arcykomedia, która na pewno zdobędzie uznanie krytyki i publiczności.

Reżyserem tego filmu jest Jan Nowina-Przybylski, jeden z najkulturalniejszych na szych twórców filmowych, mający za sobą niejedną wielki sukces na polu realizatorskim. Obsadę tworzą najlepsze siły polskiej sceny i ekranu: Maria Bogda, Adam Brodzisz, Mieczysława Cwiklińska, Renata Radajewska, Fertner, Orwid, Sielański... Nie małą atrakcją filmu „Pan Redaktor szaleje” jest również Janina Leitzkówna, występująca w roli tancerki cygańskiej, na czele zespołu baletowego **OPERY WARSZAWSKIEJ**.

Premiera tego filmu odbędzie się dziś w kinie „MARS”.

Z sali sądowej

Tragedia nieszczęśliwej matki

Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę Zofii Orłowskiej oskarżonej o porzucenie dziecka, które z tego powodu zmarło.

Oskarżona, robotnica bez stałego zamieszkania powiła w dniu 11 grudnia ub. r. dziecko płci żeńskiej, której dano na imię Krystyna. Jak twierdziła oskarżona, rzekomy ojcem miał być rolnik Józef Ziółkowski z Siemonia.

Wobec tego iż do pracy nikt oskarżonej z dzieckiem nie chciał, choć za wszelką cenę — jak oświadczyła — chciała dziecko wychować, postanowiła dziecko tymczasem gdzie podzucić aby łatwiej otrzymać pracę. W dniu 22 lutego br. umieściła dziecko dobrze opatrzone w stogu słomy na polu majątku Wypczyce powiatu toruńskiego. Tego samego dnia znalazł dziecko w trakcie obchodu pola pracownik majątku. Dziecko, do czasu odnalezienia matki wychowywała jedna kobieta z majątku. Gdy Orłowska znalazła odziano jej dziecko. Wówczas ta, nie mogąc dziecka chować dalej postanowiła podzucić je

Dzień w Toruniu

Wtorek, dnia 4 maja

Gawędy

Ach, to życie...

W omłocie codziennych wydarzeń jest dużo spraw ważnych i mniej ważnych.

Taka klasyfikacja zdarzeń jest jednak względna. Jednych naprzykład in-

teresuje metamorfоза panny Smętkówny a wcale nie ciekawi polityka międzynarodowa. Wszystkich jednak zainteresuje los b. narzeczonego ex pany Smętkówny. Przyjechał on do Gdyni, zawiedziony w swej miłości. Tragedia nie codzienna, każdy chyba przyzna. Szuka pracy, bo mu w Warszawie żyć nie dają.

Powiedzcie Państwo, co ten człowiek ma zrobić, skoro nie podobna, ażeby zmienił pleć i w ten sposób odzyskał utracone szczęście?

Smutne! A teraz weselsze. Bo życie jest istnym przekładancom uśmiechu i łez.

Bereza, według komunikatu ministerstwa komunikacji podniesiona została do godności stacji turystycznej, jak Sambor, Sanck, Wilejka, nasza pomorska Tuchola i t. d. Krok tylko jeden a Bereza Kartuska będzie stacją klimatyczną jak dziś jest stacją polityczną. (iks)

1912 25 1937

Szczęście nie ominie tego, kto kupuje u KAŁAMAJSKIEGO. Więc ochoczo bez przymusu, korzystajcie z jubileuszu.

KINO MARS

Kapitałna komedia polska, film naładowany humorem i dowcipem najprzedniejszego gatunku!

Wasi ulubieńcy Maria Bogda i Adam Brodzisz w kapitałnej komedii p. t.

„Pan redaktor szaleje”

Humor i piosenka. Taniec i melodia. Dowcip i zabawa.

W pozostałych rolach: Stanisław Sielański, Mieczysława Cwiklińska, Antoni Fertner, Renata Radajska, Józef Orwid, Janina Sokółowska, Janina Leitzkówna na czele baletu opery warszawskiej.

Przerwana w Toruniu

wyprawa w świat „po złote runo” 15-latków z Włodzimierza Wołyńskiego

W niedzielę po południu przytrzymało na dworcu kolejowym za przyjazd do Torunia na „gape” dwóch młodzieńców. Zaniedbany mocno ich ubiór jak również wystraszone oczy i mina pełna rezygnacji od razu świadczyły, kim są ci pasażerowie. Na pewną trampę do Gdyni. Tak też było. Jednym z nich był 15-letni Zbigniew Żebrowski, syn profesora gimnazjalnego we Włodzimierzu Wołyńskim, jego towarzyszy, równy mu w latach, to o mocno dźwięcznym nazwisku kolega Kogut. Policji wystarczyło wymienienie tych nazwisk, aby wiedziała już wszystko. Od tego są zresztą radiodepesze, aby w tempie błyskawicznym informowały nawet wczasu.

To też nie tylko policja toruńska, lecz także i gdyńska wiedziały, że młodzi Żebrowski i Kogut wybrali się w świat bez zezwolenie rodziców, przy czym zbyszoł postąpił sobie jak wcale sprytny wisus. Przed wyjazdem udał się do sklepu, w którym papa jego, pan profesor, korzysta z kredytu i w imieniu tatusia poprosił o pożyczkę „na kilka godzin” — 50 zł. Właściciel składu nie odmówił i ta suma stała się kapitałem za-

kładowym wyprawy. Młodzieńcy cichaczem wsiedli w pociąg i tak dotarli do Warszawy, a stamtąd statkiem do Zakroczyimia nad Wisłą, tylko bowiem dotąd starczyła im gotówka wydana także na inne potrzeby. Później wydobywszy się już o własnych nogach do najbliższego traktu kolejowego, wsiedli w pociąg idący na Wybrzeże. Wsiedli naturalnie bez biletów, licząc na szczęście, ale to zawiodło. Chłopców przytrzymało w Toruniu.

— **Pocoś jechał do Gdyni** — pytał się surowym ojcowiskim głosem dyżurny przodownik policji.

— **Bo ja wiem, poniosło mnie. Cdciałem w świat...**

— **I tak bez tatusia i mamusi, zostawiając ich w piecu?**

Zbysziowi zakreśliły się łzy w oczach. Nic nie powiedział.

— **A ty?** — spytał się z kolei policjant — młodego Koguta?

— **Jechałem razem z nim do cioci w Gdyni, która ma interes. Tatusiowi teraz źle się powodzi a ciocia jest bogata, więc pożyczylbym od niej 1000 zł. dla tatusia i wróciłbym do domu — odparł nieco zafrasowany.**

— **A czybyś tak pożyczyl te tysiąc, jak twój kolega tamte 50?**

Wreszcie, kiedy ulokowano ich w lokalu dyżurnego komisariatu (do aresztu nie pakuje się takiej młodzieży), Zbysz wybuchnął markotny:

— **Psia kość, nasza Ligi Morska i Kolonialna opowiada nam takie cuda o świecie i polskim morzu! Marynarzem chciałem zostać, chociażby chłopcem okrętowym.**

O, niespełnione marzenia! Miał podróży do kraju ludożerców, obaj „trampy” odbędą teraz podróż powrotną do strapiionych tatusiów i mamusi. Przypuszczamy, że powitanie będzie gorące, lecz może obejdzie się bez chrzcina... różgą. Serca dobrych rodziców umieją wszak wybaczać.

Z Teatru Ziemi Pomorskiej

PREMIERA „ROXY” z Jadwigą Zaklicką w roli tytułowej.

Ostatnią premierą, jaką da Teatr Ziemi Pomorskiej w sezonie zimowym, przed urlopami artystów, oraz ostatnią premierą w naszym mieście ulubienicy publiczności p. Jadwigi Zaklickiej, będzie przeżabawna lekka komedia amerykańskiego autora Connors'a pt. „Roxy”. Sztuka ta cieszy się na wszystkich scenach wprost niesamowicie olbrzymim powodzeniem. Zaznaczamy, że rola „Roxy” należy do popisów ról p. Jadwigi Zaklickiej, która zarazem reżyseruje sztukę.

Obsadę tworzą pp.: Koczyńska, Korowicz, Małkowska, Dąbrowski, Ilewicz, Surzyński i in. Dekoracje p. Małkowskiego.

Premiera dana zostanie w środę dnia 5 bm. o godz. 20. „Roxy” powtórzona zostanie w czwartek i piątek, dnia 6 i 7 maja o godzinie 20.

REPERTUAR TEATRU:

Wtorek — teatr nieczynny.
Środa — „Roxy” godz. 20 premiera.
Czwartek — „Roxy” godz. 20.

KINA

ARIA — „Dwie Joasie” i „Na zgliszczach szczęścia” (premiera).
AS — „Kochana rodzinka” (premiera)
MARS — „Pan redaktor szaleje”.
SWIT — „Dyplomatyczna złota” (ostatni raz)

W zupełnym spokoju minął 3-szy maja

Hucznie i bojowo zwykle obchodzony dzień 1-szy maja jako święto międzynarodówki socjalistycznej minął Toruniowi w zupełnym spokoju. Obchód ograniczył się do zebrania nielicznych już członków miejscowej partii socjal., którzy w liczbie niespełna 300 osób przemaszzerowali głównymi ulicami przedm. Bydgoskiego i Chełmińskiego z orkiestrą. W pochodzie niesiono czerwone sztandary, nad całością pochodu czuwała milicja porządkowa.

Ponieważ — jak wiadomo — pochody PPS są zarazem przeglądem sił partii, gdyż w dniu 1 maja mobilizuje się wszystkich członków, skromna ilość uczestniczących w pochodzie wobec blisko 70-tysięcznego miasta i paru tysięcy robotników stwierdza dalszy silny zanik zwolenników „Czerwonego Sztandaru”. Nic też dziwnego, iż pieśń tę śpiewano rzadko.

Zarząd okręg. Związku Rezerwistów przy stole obrad

W sali Domu Społecznego odbyło się plenarne posiedzenie zarządu okręgowego ZR. pod przewodnictwem prezesa okręgu nac. Grzanki. Tematem obrad były: sprawozdanie prezesa z przebiegu obrad rady naczelnej Zw. Rer. w Warszawie, omówienie gruntownie całości kształtu prac ZR i RP, dokonanych w okresie ub. i omówienie planu prac na najbliższą przyszłość.

Urzedniczka przejechana przez nieostrożnego rowerzystę

Na śpiączkę w sobotę rano do biura urzędniczej starostwa powiatowego p. Romę Schreiberównę wpadł z całym impetem nadjeżdżający z tyłu na rowerze nieznany młody człowiek. Wskutek najechania p. Schr. upadła tak nieszczęśliwie, że oprócz ogólnego potłuczenia ciała, uległa złamaniu nogi w kostce.

Rowerzysta, zamiast udzielić pomocy swej ofierze, skorzystał z zamieszania i szybko odjechał znikając na Alei 700-lecia. P. Schreiberównę karetką szpitalną odwieziono do lecznicy. Nieostrożnym i niezdentelmeńskim rowerzystą zajął się policja, która będąc już w posiadaniu dokładnego jego rysopisu odnajdzie go napewno.

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Najlepsza okazja Kupna
Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler, Rynek Staromiejski 15 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.
Pierwszorzędne obiady. Gdy przyjeżdżasz do Torunia, a nie wiesz gdzie zjeść tanio i dobrze, idź do „Ula” Szeroka 25. Pierwszorzędna kuchnia, zakąski zimne i gorące.

JESTEŚMY JEDNEJ KRWI
ZŁÓŻ GROSZ NA SZKOLNICTWO POLSKIE ZA GRANICĄ

Kino „ARIA”
TELEFON 2168
Ceny: Parter 0,50, Balkon 1,00 zł
Początek codziennie: 6,00 i 8,50
W niedzielę: 8,00, 6,00 i 8,50

Od wtorku wspaniały program

I. Na zgliszczach szczęścia

Potężny dramat, który targnie sercami wszystkich. W roli gl: Margaret Sulwan, Randolph Scot i Dicke Moore.

II. Dwie Joasie

Piękna, polska komedia muzyczna. W roli gl. Smosarska, Brodniewicz, Benita, Znicz.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych

Przy ubieganiu się o świadczenia emerytalne, każdy ubezpieczony pracownik umysłowy musi mieć ustalony ściśle przebieg ubezpieczenia przed 1 stycznia 1934 r. i po tym okresie. Ewidencję emerytalnego ubezpieczenia pracowników umysłowych przed 1 stycznia 1934 r. prowadzi obecnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który kontynuuje ustalanie przebiegów ubezpieczenia, prowadzonych przez b. Z. U. P. U. w Warszawie. W toku prac okazała się konieczność sprawdzenia danych posiadanych przez Z. U. P. U. z zapisami okresów ubezpieczenia, wpisanych przez pracodawców w kartach ubezpieczeniowych, wydanych przez b. Z. U. P. U. Znaczną część ubezpieczonych nie nadesłała dotąd Z. U. S. tych kart. Dlatego umożliwienia Zakładowi ustalenie dokładnego przebiegu ubezpieczenia, ubezpieczeni winni we własnym interesie nadesłać karty te Z. U. S. lub terenowej ubezpieczalni społecznej. Po sprawdzeniu przebiegu ubezpieczenia poszczególnych pracowników będzie przekazywany właściwej ubezpieczalni i wpisany do legitymacji ubezpieczeniowej poszczególnych pracowników.

Jestem od dawna zwolennikiem aparatów Philipsa...

CO MÓWI SŁYNNY KOMPOZYTOR LUDOMIR RÓŻYCKI?

...spędzam chętnie wolne chwile przy odbiorniku Philipsa 695. Odbiornik ten daje mi możliwość słuchania muzyki symfonicznej i operowej w formie całkowicie zbliżonej do żywej muzyki.

Ludomir Różycki

Oświadczenie powyższe otrzymało popularne czasopismo „Muzyka”.

PHILIPS Super

695

Serca wojska, młodzieży i ludności biły w jeden takt Z wczorajszego obchodu Trzeciego Maja

Święto narodowe Trzeciego Maja obchodziła wczoraj stolica Pomorza bardziej uroczysto i wspaniale niż w latach poprzednich. Całe miasto, poczynając od gmachów urzędowych do prywatnych włącznie, tramwaje, samochody koleje — bogato przystrojone były chorągwami. Niezwykle piękna pogoda podnosiła urok święta, w którym wzięły udział dawno nie widziane masy społeczeństwa toruńskiego, zarówno w pochodzie jak i w szeregach obserwatorów.

O godzinie 10 na placu rewii, na którym ustawili się w obszernym czworoboku oddziały wojskowe oraz organizacja i tłumy publiczności, proboszcz kościoła N. P. Marii ks. dr. Jank odprawił w obecności p. Wojewody Pomorskiego Władysława Raczkiewicza, dowódcy OK gen. Wiktora Thommee i gen. Muellera uroczystą Mszę św. połową, po której przedstawiciele władz zajęli miejsca na trybunach a oddziały wojskowe i stowarzyszenia przygotowały się do defilady. Wśród przedstawicieli władz na honorowej trybunie zajęli miejsce również gen. konsul niemiecki w Toruniu p. Kuechler.

Defiladę otwierał oddział szkoły pod chorągwią marynarki wojennej, za którym postępowały w zwartych szeregach oddziały wszystkich broni garnizonu toruńskiego. Tuż za wojskiem, które swoją postawą wzbudzało powszechny entuzjasm społeczeństwa, szły oddziały przysposobienia wojskowego, w tym hufce szkolne i kompania Zw. Strzeleckiego, które przedstawiły się jak doborowe oddziały wojskowe, dalekie rezerwy i w. in. oraz z górą 1000 zawodników, biorących udział w pom. (zrywkach) sportowych, o których piszemy na innym miejscu.

Defiladę pochodu stowarzyszeń otwierał w historycznych mundurach oddział Zw. Legionistów i Peowiaków.

Z organizacji młodzieżowych powściągnęła uwagę skupiło na sobie harcerstwo, którego drużyny wystąpiły gremialnie. Szaro-zielone mundury naszych harcerzyków, tętnące radością życia, jednolicie umundurowane i wykwipowane, o dziarskiej postawie, podobały się ogólnie. Na szczególne wyróżnienie zasłużyły drużyny pomorska im. Tadeusza Kościuszki, gimnazjalna im. Zawiszy Czarnego i im. Andrzeja Małkowskiego, która wystąpiła z pięknym zespołem doboszów i trębaczy. Pięknie zaprezentowały się również uczniowie. Jedną z nich przedstawiała swym strojem dawne rycerstwo polskie, inna dzielnych ułanów na koniach, a jeszcze jedna najszerszą porządku i bezpieczeństwa — policjantów, marszując w ich czapkach i z pałeczkami gumowymi u boku. Małych, bo ledwie 7-letnich zuchów darzono za to serdecznością i uśmiechami. Owacyjnie pozdrawiano też kolarzy na gustownie i bogato udekorowanych pojazdach.

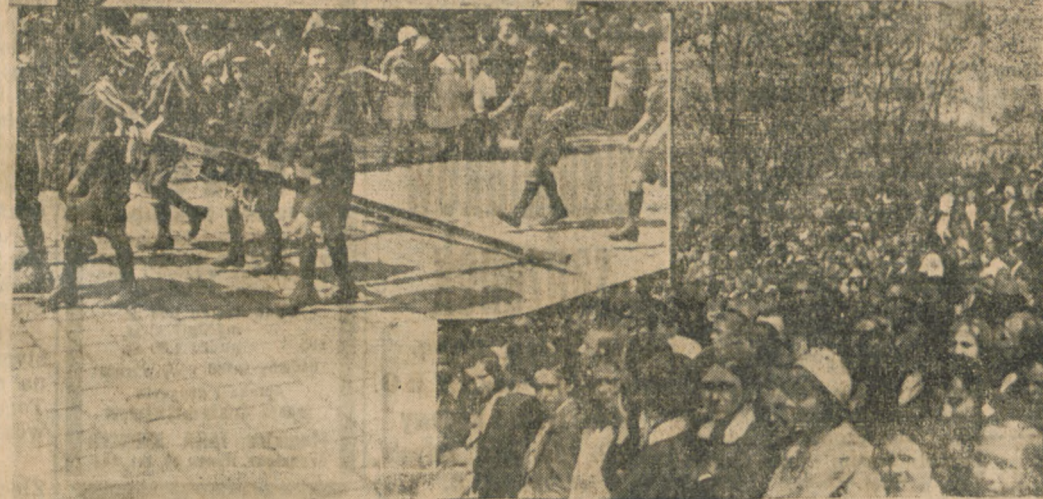
Defilada trwała przeszło godzinę, napelniając plac Teatralny i główne ulice miasta silnym rozgwarem publiczności, przez którą przebiegały we-

selne dźwięki muzyki orkiestr.

Bezpośrednio po defiladzie p. Wojewoda Raczkiewicz w towarzystwie generała Thommee przeszedł na plac rewii, gdzie ustawili się zawodnicy i grzyki sportowych. Tam wygłosił oko-

się start do biegu narodowego na przełaj, urządzony w ich ramach.

Po południu o godzinie 16.00 odbyło się przedstawienie w teatrze Ziemi Pomorskiej, który wystawił „Skalmierzanki” po cenach popularnych, dzięki cze-

Fragmenty defilady: radny miejski notariusz mgr. Teofil Schab, prowadzi oddział Zw. Legionistów ze sztandarem okręgu pomorskiego; patrzyj jedna z defilujących pochodów; na chodnikach i placach tłumy publiczności; wpatrywanej w defilujących pochodów.

licznościowe przemówienie, w którym podkreślił dodatnie wyniki sportowców Pomorza w dziedzinie sprawności fizycznej i zachęcając ich w słowach gorących do dalszej pracy i ćwiczeń.

Po przemówieniu Wojewody, pułk Klementowski ogłosił listę zwycięzców, po czym na zakończenie igrzysk odby-

mu z przedstawienia skorzystali w dużej liczbie zawodnicy sportowi z poza Torunia.

Odbijająca się wczoraj do południa uliczna zbiórka pieniędzy na TCL, cieszyła się również popularnością. Na bliźniejszych ulicach osoby bez znaczenia TCL należały do wyjątków.

Dziś, o godz. 1-szej w nocy zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., przeżywszy lat 77

ś. p.

Dr. Edward Hulewicz

właściciel majątku Puc, kawaler orderu „Poionia Restituta”

o czym donoszą w ciężkim smutku pogrążeni

żona, córki, syn, zięciowie i wnuhi.

Ekspozycja zwłok do kościoła parafialnego w Kościerzynie i pogrzeb odbędzie się w środę, o godz. 10.

Puc, p. Kościerzyna, 1. V. 1937 r.

3131

Programy radiowe

Wtorek, 4 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacji”. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół: słuchowisko „3-ci Maj Krystka i Anielki” — według opowiadania Marii Dąbrowskiej (wznowienie). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dęta orkiestra B. E. C. pod dyktando Waldona O'Donnella (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Skrzynka rolnicza” — inż. Wacław Tarkowski. 13.00—15.00 Przerwa (Patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Trio salonowe Polskiego Radia. 16.00 „Stolica i jej sprawy”. 16.10 „Zycie kulturalne stolicy”. 16.15 Skrzynka PKO. 16.30 Koncert ze studia P. R. na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Wykonawcy: Orkiestra wojskowa pod dyr. kpt. Maksymiliana Chmielewicz. Chór męski „Arion” pod dyr. Aleksandra Klichowskiego, Maria Szrajberówna — skrzypce. 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — powieść mówiona w opracowaniu Marii Kuncewiczowej. 17.15 D. c. koncertu ze studia P. R. na Międzynarodowych Targach Pozn. 17.50 „Momenck” — monolog Teodora Bułnickiego w wykonaniu Tadeusza Surowy (z Wilna). 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Reportaż sportowy. 18.20 „Lekkie intermezzo” (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dyskutujemy”: „Paradoksy pracy społecznej” — dyskusję zagal Irene Gombrowiczówna. 19.20 Utwory Gabriela Faure Wykonawcy: Stela Dobryńska — fortepian, Jadwiga Hennert — śpiew. 20.00 „W kolorowym świecie” — reportaż muzyczny Celinę Nahlik (ze Lwowa). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 14-ty koncert ORMUZ'u. Transmisja z Konserwatorium Muzycznego w Warszawie. 22.00 Muzyka salonowa w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 22.30 „Wiosna poetycka”. 22.45 „Melodie wiosenne” (płyty). 23.00—24.00 Patrz programy lokalne Warszawy II (Mokotów) i Lwowa.

ROZGŁOSZANIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacji”. 7.35—8.00 Muzyka — płyty — z Warszawy. 12.00—12.40 Muzyka baletowa — płyty. 12.50—13.00 Pomorska gazetka rolnicza — płyty. 13.00—14.00 Melodia za melodią — płyty. 15.15—15.35 Dzieci wiosny — płyty. 15.35—15.45 Zycie kulturalne Pomorza. 15.40—16.00 Koncert żywych — radiostuchacz ma głos. 16.00—16.15 „Pamięć Słowian nad Bałtykiem” — felleton w opracowaniu Wacława Błaszczyka. 18.20—18.45 Miłośnikom śpiewu — płyty. 18.45—18.50 Program na jutro 22.45—23.00 Melodie wiosenne — płyty — z Warszawy.

Środa, 5 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacji”. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół: a) „Zielona żabka” — pogadanka przyrodnicza, wygłosił prof. Jan Rostafiński, b) Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Zespół salonowy Pawła Rynasa. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Szukam letniska” — pogadanka — wyst. Halina Mamelokowa (z Katowic). 13.00—15.00 Przerwa (Patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.35 „Skrzynka techniczna” — red. Wacław Frenkiel. 16.10 „Zagadki muzyczne” — audycja dla dzieci starszych w opracowaniu Ady Artzt i Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 16.30 Chór Akademicki Fundacji Domów Akademickich pod dyr. Karola Dziadury. 17.00 „Wyprawa Kijowska 1920 roku” — odczyt — wyst. gen. Tadeusz Kutrzeba. 17.15 Łódzka Orkiestra Salonowa pod dyr. Teodora Rydera. 17.50 „U wytwórców dabanków i „szwierzków” — w liży”, pogadanka, wyst. Jerzy Maciejewski. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Orkiestra Geraldo Gaucha i Zespół „Lecuna Cuban Boys” (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 „O przyszłości wienickiej, gospodarz z powiatu Ostrów Mazowiecki. 19.00 „W sękach z zabawkami” — opowiadanie Nadziei Skupiey. 19.30 Dawid Ojstrach — laureat konkursu im. Isyaya w Brukseli (płyty). 19.45 Lekkie wiązanki instrumentalne (płyty). 20.35 „Chwilka Biura Studiów”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Janu Ekiera. 21.30 Robert Schumann: Kwintet fortepianowy Esdur op. 44. 22.00—24.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOSZANIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacji”. 7.35—8.00 Muzyka — płyty — z Warszawy. 13.00—14.00 Orkiestra i solistów — płyty. 15.15—15.35 Chóry rewiolersów — płyty. 15.35—15.40 Wiadomości społeczne. 15.40—16.00 Muzyka fortepianowa — płyty. 16.00—16.10 „Na przełomie pojęć i czasów” — felleton w opracowaniu Heleny Piskora. 16.10—17.50 Muzyka — płyty. 18.20—18.25 Pogadanka społeczna: Chwilka radiofonizacji Sakóh Powszechnych w opracowaniu Stefana Krassowskiego. 18.25—18.45 Tanga i foxtrot — płyty. 18.45—18.50 Program na jutro. 19.20—20.00 Koncert solistów: Maria Przybyłaka — śpiew, Halina Nowacka — fortepian — komplement (ze studia w Bydgoszczy). 20.00—20.35 Z operetek — płyty. 23.00—23.30 Na Achra — płyty.

TORUN

Otwierajcie szafy!

Przeglądajcie garderobę!

Najlepiej odzież wiosenną czyści chemicznie i farbuje

BARWA KAŁAMAJSKI Toruń, Szeroka 21

Suknie

komplety, bluzki, spodniczki, płaszczyki dziecięce tanio sprzedaje Kowalska mistrzyni Toruń, Król. Jadwigi 9, II. piętro.

Przyjmuję zamówienia na motocykle Sokół, B. S. A. D.K.W., Zündapp, Raleigh, Ariel, B. M. W. i lekkie motocykle różnych fabrykatów, wolne od podatku i prawa jazdy rejestracja jak zwykły rower. Maszyny do pisania różnych fabrykatów. Bardzo dogodnie sploty. Ogledziny bez przymusu kupna. Reparacje tanio. Używane motocykle na składzie KATAFIAS Toruń 8050 Tel. 1447

Maszyny dopisania różnych fabrykatów Dogodne sploty: 3051

W. Katarfias Toruń. Tel. 1447

Pracownia krawiecka „Rena” Toruń, Mickiewicza 48, m. 21. Przyjmuje suknie, płaszcze, kostiumy do szycia, po bardzo niskich cenach. 2748

„Futro”

Przechowywanie, konserwacja futer. Przetrasowanie podług najnowszych modeli. Najsolidniej! Najwytworniej! Najtaniej! Toruń, Szeroka 25, I. ptr. 2866C

Do I. komunii św.

polecam zegarki w najnowszych fasonach od zł 10, medaliki i różne inne pamiątki praktyczne tanio Kazimierz Bibik Toruń, St. Rynek 39, tel. 1292 Mistrz Zegarmistrzowski Zaprzysiężony Rzecznikwa Sądowy na Pomorze i Poznańskie. 3054

Spis zapowiedzi nr. 15/37.

ZAPOWIEDZ

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Otton Fryderyk Krause, handlarz, kawaler, zamieszkały w Pszczółkach, Wolne Miasto Gdańsk (Hohenstein) syn robotników Antoniego i Rozalii z domu Willera małżonków Krause, zamieszkałych w Kriefkohl, Wolne Miasto Gdańsk; 2) Agnieszka Plichta, córka rolnika, panna, zamieszkała w Gliniewie, gm. Przdokowo, pow. kartuski, córka rolników Jana i Rozalii z domu Richert małżonków Plichta, zamieszkałych w Gliniewie, gm. Przdokowo, pow. kartuski, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w gromadzie Szarlata, gminie Przdokowo i w „Gazecie Gdańskiej”.

Przdokowo, dnia 22 kwietnia 1937 r.

Urządnik Stanu Cywilnego: (—) Wicki.

Opaski

higieniczne, damska obsługa Hurtownia Drogerijna Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. 2512C

Nowości

wiosenno — letnie

oraz do

I. Komunii św. materiały i bieliznę

wielki wybór —

2690C najtaniej

P. Składanowski

Toruń, Stary Rynek 24

Kredyt na asygnaty!

Uwaga!

z składy

Nowe meble,

Toruń, Prosta 5.

Używane meble,

Toruń, Małe Garbary 3.

Telef. 1682. Pamiętaj!

9841C

Tynki szlachetne

stopnie i posadzki lastri-cowe (sztuczny marmur) po cenach zniżonych wykonuje

F-a M. Czubek i Ska

Hurt. Materij. Budowlanych

Toruń, ul. Piernikarska 3/7,

telefon 1643. 1699C

Już

teraz powinno się fu-tro oddać do napra-wy. Ceny o 20% niższe.

Przetrasowanie, podfarbo-wanie zrzućdziałych, praca staranna i fachowa. 2550

Pracownia kuśnierska

Toruń, Kopernika 41.

Motocykl

500 ccm. nowoczesny na kardan, w pierwszorzędnym

stanie sprzeda, Kierownik

szkoły — Wielki Kack

3084

Trwałą i wodną ondulację poleca po niskich cenach

B. Słupski Toruń Bydgoska nr 58

Pomarańcze

zł 1.40 soczyste, hiszpańskie

tanio wprost od importerów

banany, grappy poleca

W. Łuniewicz

Toruń, Chelmińska 4.

3129Ck

Motocykl

marki Terrot na sprzedaż,

od godz. 5—7-mej. Toruń,

ul. Krasińskiego 118, m. 7.

3116C

3134

Do akt Nr. IV Km. 625/37, 253/37, 707/37, 701/37.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. II. Józef Penk, zamieszkały w Gdyni, Sąd Grodzki, pokój nr. 10 na zasadzie art. 601 k. p. c. ogłasza, że dniu 7 maja 1937 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie:

o godz. 11-tej w Gdyni, ul. 10 Lutego 6: 8 stołów 50x70, górna płyta oszklona, 12 stołów 50x50, górna płyta oszklona, 8 kanap, materiał nowy, 40 półfotelików, wyścielane, 1 bufet z 2 części 40x100, dług. 160 z 4 szufladami oszac. na 1.920 zł;

o godz. 12.30 w Gdyni, ul. Świętojańska 75: 7 szt. materiału na ubranie męskie, szewiot gatunek sport., 1 szt. sukna „Derbi”, 1 szt. sukna „Kord”, 8 szt. sukna szewiot na ubranie męskie, oszac. na 596 zł. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 1 maja 1937 r. 3132

Komornik:

(—) J. Penk.

WARSZAWA

100% sił męskich

uzyska pan, stosując aparat „Nr. 111”. Naukową broszurkę wysyłamy bezpłatnie dyskretnie. „Inventus”. Warszawa, Al. Jerozolimskie 35.

BYDGOSZCZ

Filatelisci

zbieracze całego świata czytają największe pismo filatelistyczne w Polsce — najskuteczniejszy organ ogłoszeniowy. „Filatelia-Kurier” administracja, Koronowo, skrytka 15. Żądajcie bezpłatnie prospektów — poszukujemy współpracowników. 3098Bk.

GDYNIA

Pracownia trykotaży

wykonuje na zamówienia pierwszorzędnej jakości i po cenach przystępnych swetry, pulowery męskie, damskie i dziecięce, skarpetki, pończochy, oraz wszelkie roboty wchodzące w zakres trykotarstwa maszynowego i ręcznego, poza tym nadrabianie stopek i podnaszanie oczek. Poleca się Szan. P. T. Klientom

Pracownia trykotaży

Brancewicz

2572 w Gdyni, Świętojańska 132.

Kupimy

ca 1000 centnarów

ziemniaków sadzonek

na lżejszą glebę.

Oferty kierować: T.B.O.

Towarzystwo Budowy

Osiedli, Sp. Akc. Gdynia,

ul. Bema 5. 3107

Unieważniam

skradzioną legitymację. Staniszewski Leon Nr. 48. 3139Mk

Dziewczyna

do wszelkich prac domowych, umiejająca gotować, potrzebna od zaraz do Orłowa. Wiadomość: „Gazeta Morska Ilustr.” Gdynia. 3137M

Sprzedam

natychmiast komplet. intro-ligatory. F. Christ, Kar-tuzy. 3141Mk

Angielskiego

wyuczam w 60 lekcjach, perfektną własną metodą. Oferty „Gazeta Morska II.” pod „Anglik-555”.

TCZEW

Sprzedam

tanio samochód „Fiat” 6-osobowy w dobrym stanie. Zgłoszenia do Adm. „Dnia Tczewskiego Ilustr.” Tczew. 3136

GRUDZIĄDZ

Skład

mączno-kolonialny inasion, 12 lat istniejący, sprzedam zaraz. Grudziądz, Wybickiego 44, Jan Karczyński. 3003

Piegi-plamy, wyrzuty

usuwa

KREM I MYDŁO

NINON

dawniej Benegina

Puder Ninon jako konieczny dodatek nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość.

Cena kremu 1.75 zł.

mydła 1.20 zł.

295 pudru 1.00 zł.

Główny skład i wytwórnia

Apteka i drogeria

pod Łabędziem

Magistra JANA STENCLA

Grudziądz, Rynek 20, tel. 142

Modne okulary i binokle

termometry, barometry, lornetki, foto - artykuły w wielkim wyborze.

SPECJALNOSC: okulary w/g recepty.

37-letnie doświadczenie

daje rękojme należytego wykon.

Szkła i okulary ZEISSA

St. Zakaszewski

Bydgoszcz, Gdańska 9.

Do akt Nr. IV Km. 518/37, 610/37, 223/37.

3133

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV, mający kancelarię w Sądzie Grodzkim, pokój nr. 14 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 7 maja 1937 r. o godz. 14-tej w Orłowie, ul. Architektów 27, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1 maszyna do liczenia, 1 biurko dęb., 2 dywany, 1 szafa do rzeczy, 1 leżanka z nakryciem i 7 łóżek drewn. ogólnej wartości 910 zł.

O godz. 15-tej w Orłowie (zbiórka kupców przy ul. Wielkopolskiej, róg Kurpiowskiej): 1 aparat radiowy na prąd z głośnikiem, 1 biblioteka dęb. oszkl., 1 biurko dęb. z fotelem, 1 dywan, 1 leżanka z nakryciem, 1 lampa 4 ram., 2 fotele, 3 krzesła, 1 stół dęb. z nakryciem, 3 obrazy i 1 parkan z desk, ogólnej wartości 1.325 zł.

O godz. 16-tej w Orłowie przy ul. Wielkopolskiej 154: 1 barak, pruski mur, 1 barak murowany z cegły, otynkowany, oszacowanych na łączną sumę 7.800 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 1 maja 1937 r.

Komornik:

(—) K. Błaszkiewicz.

Km. 110/37.

3128

LICYTACJA PRYMUSOWA.

Dnia 8 maja 1937 r. o godz. 12-tej w południe sprzedawać będą w Barłoznie pow. Starogard, wiecej dającym za gotówkę: 12 tuczników, 1 radioaparatu z głośnikiem, 2 kanapy restauracyjne, 1 lustro stojące, 1 kanapę pluszową, 1 sanie wyjazdowe, 1 stare biurko, 10 ft. szarego mydła, 20 skrzynek kawy „Franka” i wiele innych rzeczy, oszacowanych na łączną sumę 1.372,— zł.

Zbiórka licytantów na podwórze małż. Jabłonków w Barłoznie pow. Starogard.

Komornik:

(—) Bartkowiak.

OGŁOSZENIE

o sprzedaży z przetargu ośrodków majątków.

Urząd Wojewódzki Pomorski w Toruniu sprzeda z przetargu w drodze konkursu ofert w dniu 11 czerwca 1937 r. o godz. 11-tej pp. rolnikom, odpowiadającym wymaganiom §§ 7 i 9 rozp. Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. poz. 390) ośrodki majątków w pow. grudziądzkim: 1) Gołębiowo 72,69 ha koło Radzyna, cena wywoławcza 92.000,— zł., 2) Szembuczek 75 ha koło Łasina, cena wywoławcza 78.000,— zł., kontyngent buraków, 3) w pow. tczewskim Mieścim 60 ha koło Tczewa. Zabudowania cegielni, cena wywoławcza 83.000,— zł. Grunty pszenno - buraczane. Wadium 10 proc. ceny wywoławczej. Szczegółowe dane o sprzedawanych ośrodkach otrzymać można w Wydziałach Rolnictwa i Reform Rolnych wszystkich Urzędów Wojewódzkich oraz we wszystkich Starostwach Województwa Pomorskiego.

Oferty na kupno z dowodem złożonego do Państwowego Banku Rolnego Oddział w Grudziądzu na rachunek depozytów Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu wadium, należy składać do dnia 10 czerwca 1937 r. do Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu.

Urząd Wojewódzki Pomorski.

Zlecenie Nr. 255/IX.

3127

Ukarany wróg sportu

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie I-lamowej . . . . . 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,80 zł w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki. Komunikaty 50 gr za wiersz. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYKONSI:

W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2,00 zł Z odnośnikiem do domu . . . . . 2,20 zł Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2,40 zł Pod opaską . . . . . 4,50 zł W Gdańsku przez pocztę . . . . . 2,32 gd; przez gońca . . . . . 2,00 gd W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . . . . . 1,75 gd Zagranicą . . . . . 4,00 zł W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeskody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 58.

U W A G I :

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 60 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.